Zadarmo
Noviny o živote Bratislavy, jej mestských častí a všetkých Bratislavčanov vydáva NIVEL PLUS, s.r.o.
Vychádzajú každé dva týždne v náklade 167 700 kusov.
Registrované na KÚ Bratislava pod číslom 8/KÚB/248/13-8/98

Bratislavské Noviny®

Redakcia:
Gorkého 6, 811 01 Bratislava 1
Telefón 5441 0028
Fax 5464 2363
E-mail: redakcia@ba-noviny.sk
www.bratislavskenoviny.sk
Vytlačili Bratislavské tlačiarne, a.s.
Do poštových schránok roznáša Slovenská pošta, š.p.

Štvrtok 30. januára 2003 | **Pressburger Zeitung ~ Pozsonyi Újság** | Ročník VI. ~ Číslo 2

Naše noviny sú najčítanejšie v Bratislave

REDAKCIA

Bratislavské noviny a Staromestské noviny zostávajú aj naďalej najčítanejšími novinami v hlavnom meste. Potvrdzuje to prieskum čítanosti novín, ktorý v novembri 2002 urobila agentúra MVK.

Podľa tohto prieskumu číta Bratislavské noviny a Staromestské noviny až 86% Bratislavčanov. Tieto noviny sú v Bratislave čítanejšie ako denníky Nový Čas (38,7%), SME (34,3%), Pravda(19,2%), Národná obroda (12,5%) a všetky inzertné noviny. Bratislavské prílohy celoštátnych denníkov sú čítané ešte menej - prílohu v SME číta 29,3%, v Novom čase 27,7% a v Pravde 12,8% Bratislavčanov. Pre porovnanie, v roku 1999 čítalo Bratislavské noviny a Staromestské noviny 80% Bratislavčanov.

Novembrový prieskum nás okrem iného upozornil na problémy s distribúciou novín. Nekvalitné doručovanie novín do poštových schránok bolo najčastejšou výhradou opýtaných Bratislavčanov. Týmito podnetmi sa budeme zaoberať a urobíme všetko pre to, aby sa situácia zlepšila. **Redakcia**

Začína sa výstavba piateho mosta

BRATISLAVA

V sobotu 1. februára by sa mala začať toľko očakávaná výstavba piateho bratislavského mosta, známeho ako most „Košická“. Investorom je spoločnosť Metro Bratislava a výstavbu zabezpečuje konzorcium spoločností Doprastav a MCE Voest Linz. Most by mal byť odovzdaný do užívania 31. mája 2005.

Pôvodne sa malo s výstavbou začať v lete 2002, zdržanie spôsobili spory okolo víťaza výberového konania na dodávateľa stavby a zmeny vo vedení spoločnosti Metro Bratislava. Základný kameň výstavby položili 17. decembra, v polovici januára potom investor odovzdal staveniskо dodávateľovi a ten začal s prípravnými prácami.

Stavba sa začne postavením nosníka na ľavej strane Dunaja. Hlavné mostné pole tvorí oceľový trám zavesený na oblúk. Jeden z dvoch pilierov tohto oblúka bude na umelom ostrove v koryte Dunaja. Na ľavej strane Dunaja sa vytvorí teleso mosta, ktoré sa otočí a prichytí na druhý pilier. Výstavba mosta by podľa dodávateľov nemala mať výrazný dopad na dopravu v meste.

Stavba mosta je financovaná z pôžičky Európskej investičnej banky, domácich komerčných bánk a čiastočne zo štátneho rozpočtu. **(pol)**

Pamätníku obetiam 1. svetovej vojny na Murmane hrozí odstránenie. FOTO - Vladimír Mišuaer

Kto chce odstrániť pamätník na Murmane?

STARÉ MESTO

Pamätník Bratislavčanom, ktorí padli v prvej svetovej vojne, stojaci vo vilovej štvrti okolo Slavína, sa aj s pozemkom vo svojom okolí dostal do súkromných rúk. Dnes sú snahy pamätník z tohto miesta odstrániť.

V prvom tohtoročnom vydaní našich novín sme priniesli článok námestníka primátora Bratislavy Štefana Holčíka, v ktorom priblížil históriu pamätníka a upozornil na hrozbu jeho likvidácie. Podľa Š. Holčíka sa má pamätník odstrániť preto, aby na jeho mieste vyrástla milionárska vila. Pobúrené reakcie viacerých čitateľov ukázali, že osud pamätníka nie je Bratislavčanom ľahostajný a prípadom sme sa začali zaoberať podrobnejšie.

Ako sme zistili, okolo inkriminovaného pozemku aj s pamätníkom, situovaného neďaleko Ulice francúzskych partizánov, sa už pred niekoľkými rokmi začal komplikovaný spor. Začal sa následne po tom, ako v roku 1998 Slovenský pozemkový fond previedol pozemok aj s pamätníkom na firmu Kučera, s. r. o. Do sporu boli zainteresované viaceré štátne orgány vrátane prokuratúry a nešlo v ňom ani tak o samotný pamätník, ale viac-menej o to, že pozemok, na ktorom pamätník stojí, je chránenou prírodnou pamiatkou. Podstatné je, že pozemok naďalej vlastní firma Kučera, s. r. o.

Či bude pamätník na Murmane skutočne odstránený, nevieme. Chceli sme sa spojiť s konateľmi firmy Kučera s. r. o., aby sme spoznali ich zámery, žiaľ, do uzávierky tohto vydania našich novín sa nám to nepodarilo. Keď sme sa snažili cez informačnú službu Slovenských telekomunikácií zistiť telefónne číslo, dozvedeli sme sa, že na Ondavskej ulici číslo 3, kde má podľa obchodného registra firma Kučera sídliť, takáto spoločnosť nesídli, resp. ak sídli, nemá tu zavedenú telefónnu linku. Preto zatiaľ nepoznáme odpoveď ani na otázku, aký bude ďalší osud tohto pozemku.

Zistili sme tiež, že v kauze pozemku na Murmane sa angažovala aj iná firma - ENPA, s. r. o. Táto eseročka je pozoruhodná tým, že podľa obchodného registra boli v minulosti jej konateľmi aj bratia Diničovci. Eduard Dinič bol v médiách opakovane označovaný za jedného z bossov bratislavského podsvetia a podobne ako jeho brat Róbert už nie je medzi živými. **(lau)**

Podrobnosti na 2. strane

Dlh nie je katastrofa, mesto ho zvládne

Náš rozhovor

Skutočnosť, že mesto má veľké dlhy, je všeobecne známa - do augusta tohto roka musí splatiť takmer 11 miliárd jenov, čo je vyše 3,6 miliardy korún. O spôsoboch riešenia dlhov sme sa pozhovárali s prvým námestníkom primátora Bratislavy Braňom HOCHELOM.

- Dlh sme zdedili, ale nie je to žiadna katastrofa, pretože Bratislava má svoje renomé a potenciál. Nech budú konkrétne riešenia akékoľvek, možno aj kombinované, Bratislava je dostatočne dôveryhodná, aby dostala korektné podmienky. Treba povedať, že časť prostriedkov na dlh je už pripravená v návrhu nového rozpočtu. Predpokladáme, že si nebudeme musieť požičať viac ako 2,7 miliardy korún.

Predchádzajúce vedenie mesta chcelo prostriedky na splatenie úveru získať najmä predajmi mestského majetku. Bolo to podľa vás správne?

- Nechcem kritizovať rozhodnutie predchádzajúceho zastupiteľstva, pretože to, čo dostalo za predaje, zmysluplne použilo. Možno z jedného konkrétneho predaja malo a mohlo viac zanechať na splatenie dlhu. Podľa predbežných analýz nemusíme v strese predávať majetok, aby sme splatili dlh.

Dlh vyše tri a pol miliardy nie je maličkosť. Aké riešenie tejto situácie je podľa vášho názoru optimálne?

- Nemám názor, nemá ho ani vedenie mesta, ak za názor nepokladám samozrejmosť - teda také riešenie, ktoré bude pre Bratislavu najvýhodnejšie. Veľa, takmer všetko, nám navrhnú naši experti. V tomto okamihu sa nedá povedať, či to tak bude, ale pri súčasnom stave poznania situácie mesta a finančného trhu sa dá uvažovať o kombinácii priameho úveru a obligácií. Opakujem však, o všetkom sa rozhodne na základe expertných analýz, po ktorých vedenie mesta predloží zastupiteľstvu a jeho orgánom návrhy na riešenie.

V akom časovom horizonte bude známe konkrétne riešenie?

- Dlh je nevyhnutné splatiť najneskôr osemnásteho augusta. Keďže na každú transakciu je potrebný nejaký čas, možno povedať, že konkrétne riešenie určite bude známe najneskôr na konci prvého polroka tohto roka.

Zhováral sa Juraj Handzo

Bratislava má novú spaľovňu komunálneho odpadu

BRATISLAVA

V týchto dňoch mesto a spoločnosť Odvoz a likvidácia odpadu odovzdali do prevádzky novú spaľovňu komunálneho odpadu vo Vlčom hrdle. Ide o najväčšiu ekologickú stavbu na Slovensku za posledných 20 rokov.

Rekonštrukcia bratislavskej spaľovne si vyžiadala celkové náklady dva a pol miliardy korún. Začalo sa s ňou vo februári roku 2000 za plnej prevádzky časti pôvodnej spaľovne. Ako uviedol bratislavský primátor Andrej Ďurkovský, spoločnosť Odvoz a likvidácia odpadu spolu s mestom financovali stavbu vlastnými silami, štát sa na nej finančne nepodieľal. Samotnej rekonštrukcii predchádzala medzinárodná súťaž, na ktorej sa zúčastnilo 10 záujemcov, víťazom sa stala spoločnosť Siemens AG Rakúsko. Zmluva bola podpísaná koncom roku 1997 a náklady boli stanovené na 117 miliónov mariek. Koncom roku 1999 boli podpísané úverové zmluvy na 75 miliónov mariek od konzorcia bánk vedeného Die Erste a 25 miliónov mariek od Európskej investičnej banky. Na stavbe sa v úlohe subdodávateľov zúčastnilo vyše 50 domácich i zahraničných firiem. Spaľovňu skolaudovali posledný pracovný deň minulého roku - 29. decembra.

Čistenie spalín je riešené tak, aby bolo schopné plniť aj sprísnené kritériá na ovzdušie, ktorých prijatie sa v Európskej únii plánuje o tri roky. Z troch jestvujúcich kotlov boli demontované dva a namiesto nich boli inštalované dva nové kotly. Ku každému z nich vybudovali samostatnú linku na čistenie spalín, aby sa dodržali spomenuté emisné limity platné v krajinách Európskej únie. Kapacita spaľovne je 134-tisíc ton odpadu ročne. Pri súčasnom množstve 155-tisíc ton má teda spaľovňa ešte 16-percentnú rezervu pre očakávaný rast odpadu v budúcnosti. Životnosť spaľovne je dvadsať rokov a za ten čas dokáže zlikvidovať 25 miliónov ton odpadu. Pre bližšiu predstavu možno uviesť, že ak by sa toto množstvo vyviezlo na skládku, pri šírke 50 metrov a hrúbke 10 metrov by musela byť dlhá dva až päť kilometrov.

Spaľovňa je vybavená turbogenerátorom a dokáže vyprodukovať viac elektrickej energie, ako sama spotrebuje. Prebytok bude preto dodávať do siete elektrární. Podľa člena predstavenstva akciovej spoločnosti Odvoz a likvidácia odpadu Ladislava Štibrányiho je spaľovňa vo Vlčom Hrdle dnes zariadením, ktoré zabezpečuje dlhodobé a spoľahlivé spracovanie odpadu z hlavného mesta na úrovni vyspelých európskych krajín. **(lau)**

Prečo nefungujú nové svetelné križovatky

BRATISLAVA

V závere minulého roku boli dobudované na viacerých miestach Bratislavy nové cestné svetelné križovatky. Semafory však stále nesvietia, prípadne na nich iba bliká prerušované oranžové svetlo. Zaujímalo nás, prečo je to tak.

Konkrétne sme zisťovali dôvod, prečo nie je v prevádzke cestná svetelná signalizácia na križovatkách Šancová - Jelenia v Starom Meste a Harmincova - Schneidera-Trnavského v Dúbravke. „Tieto križovatky stavala pre mesto organizácia Generálny investor Bratislavy a následne sa dávajú do správy magistrátu," uviedol správca cestnej svetelnej signalizácie Ing. Marián Blaho z oddelenia cestného hospodárstva bratislavského magistrátu. „Generálny investor Bratislavy požiadal ešte v decembri 2002 o vydanie kolaudačného rozhodnutia, ale do dnešného dňa nebola zo strany okresných úradov zvolaná samotná kolaudácia. Predpokladám, že problém je v tom, že kompetencie jednotlivých okresných úradov prechádzajú na obce a z tohto dôvodu sa to zdržalo."

Z okresných úradov na obce skutočne prešli aj kompetencie týkajúce sa stavebného poriadku, teda aj záležitosti týkajúce sa kolaudácií. Spor o to, či tieto kompetencie prejdú pod mesto alebo pod mestské časti, sa vlani vďaka bývalému vedeniu mesta skončil tak, že prešli pod mesto. Novozvolený primátor Bratislavy Andrej Ďurkovský sa prihovára za to, aby túto agendu predsa len prevzali mestské časti.

Pracovníci okresných úradov, ktorí túto agendu fyzicky vykonávajú, však ostali pracovať tam, kde doteraz a agenda im podľa našich zistení ostala, len už nerobia pod hlavičkou okresných úradov, ale pod hlavičkou mesta. Napriek tomu, že kompetencie sa presunuli zo štátu na obce, majú títo pracovníci v popise práce v podstate to isté, čo predtým. Vydanie kolaudačných rozhodnutí by logicky preto nemalo byť neprekonateľným problémom. **(ver)**

Návrh rozpočtu bude známy vo februári

BRATISLAVA

Prvé tohtoročné zasadnutie bratislavského mestského zastupiteľstva bude vo štvrtok 30. januára. Mestskí poslanci majú zvoliť členov komisií zastupiteľstva, ktorých nestihli zvoliť v decembri na ustanovujúcom zasadnutí.

Na programe zasadnutia je aj návrh rámcového plánu činnosti mestského zastupiteľstva na tento rok. Vyplýva z neho, že návrh tohtoročného rozpočtu mesta bude 13. februára predložený mestskej rade a následne mestskému zastupiteľstvu. Do 13. marca má byť vypracovaná správa o plnení úloh mestskej polície za rok 2002, v júni zase záverečný účet mesta za uplynulý rok. Mestskí poslanci sa oboznámia s činnosťou mestského kontrolóra za uplynulý rok a schváli plán činnosti útvaru mestského kontrolóra na prvý polrok 2003. **(ado)**

Ako sa pamätník obetiam 1. svetovej vojny na Murmane dostal do súkromných rúk

STARÉ MESTO

V okolí bratislavského Slavína vždy stáli vily. V posledných rokoch tu pribudli ďalšie megalomanské stavby. O tom, že v týchto miestach sa dejú aj veľmi čudné a záhadné veci, svedčí aj prípad pamätníka na návrší Murman.

Podľa námestníka primátora Bratislavy Štefana Holčíka bol tento pamätník vybudovaný po Prvej svetovej vojne na počesť padlým obyvateľom mesta. Hľadali sme odpoveď na otázku, ako sa pamätník dostal do súkromných rúk.

SPOR O VKLAD

Pozemok s parcelným číslom 2813/3, na ktorom pamätník stojí, má úctyhodnú rozlohu 2564 štvorcových metrov. Podľa údajov z katastra tento pozemok, označený ako chránený areál Zeleň pri vodárni, patrí firme Kučera, s. r. o. Podľa našich zistení previedol pozemok na spomenutú firmu Slovenský pozemkový fond (SPF) ešte v roku 1998. Rozhodnutím katastrálneho odboru Okresného úradu Bratislava I zo 17. septembra 1998 sa povolil vklad zmluvy o bezplatnom prevode vlastníctva k pozemku s parcelným číslom 2813/3 katastrálneho územia Bratislava - Staré Mesto uzavretej 31. augusta 1998 medzi SPF ako prevodcom a Kučera, s.r.o., ako nadobúdateľom. SPF delimitačným protokolom prevzal správu k uvedenému pozemku od dovtedajšieho správcu Vodární a kanalizácií, štátny podnik Bratislava.

Odbor životného prostredia Okresného úradu Bratislava I prvého decembra 1998 postúpil celý spisový materiál na Ministerstvo životného prostredia SR, pretože dospel k záveru, že došlo k porušeniu zákona o ochrane prírody a krajiny. Pozemok, na ktorom stojí pamätník, je totiž navyše aj chránenou prírodnou pamiatkou. Ministerstvo dalo proti katastrálnemu odboru Okresného úradu Bratislava I podnet na katastrálny odbor Krajského úradu v Bratislave. Ten 22. marca 1999 vydal rozhodnutie, ktorým rozhodnutie prvostupňového orgánu o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností zrušil.

NEKONEČNÝ PRÍBEH

Proti rozhodnutiu druhostupňového orgánu sa SPF odvolal a konanie sa presunulo na Úrad geodézie, kartografie a katastra SR (ďalej len úrad geodézie), ktorého legislatívno-právny a organizačný odbor svojim rozhodnutím z 18. augusta 1999 vyhovel odvolaniu SPF. Rozhodnutie druhostupňového orgánu zrušil, na základe čoho sa obnovil pôvodný stav - prechod vlastníckeho práva k danému pozemku zo SPF na Kučera, s. r. o. Ministerstvo 2. júna 2000 podalo na Generálnu prokuratúru SR podnet na podanie protestu proti nemu a žiadalo, aby Generálna prokuratúra SR podala proti rozhodnutiu úradu geodézie z 18. augusta 1999 protest. Navrhovalo toto rozhodnutie ako nezákonné zrušiť a vec vrátiť úradu geodézie na nové prerokovanie a rozhodnutie. Generálna prokuratúra SR podala protest proti rozhodnutiu úradu geodézie a poverila Okresnú prokuratúru Bratislava I, aby podala protest aj proti rozhodnutiu Okresného úradu Bratislava I, katastrálneho odboru, ktorým bol povolený vklad vlastníckeho práva k chránenému areálu Zeleň pri Vodárni II.

Podľa našich zistení protestu prokurátora úrad geodézie nevyhovel. Údajne preto, že v tomto prípade zo strany SPF nedošlo pri prevode vlastníckeho práva k porušeniu platných právnych predpisov. Protiprávny postup by bol vtedy, keby šlo o bežný pozemok - v tomto prípade však šlo o reštitúciu! Preto SPF mal oprávnenie konať tak, ako konal, a neporušil tým zákon.

OTÁZKY BEZ ODPOVEDÍ

Zatiaľ sa nám nepodarilo zistiť, kto je reštituentom. Možno iba predpokladať, že reštituent nie je identický s firmou Kučera, s. r. o., ktorá je zapísaná v katastri. Sú známe prípady, keď reštituenti splnomocnili iné subjekty, aby im pomohli realizovať proces reštitúcie.

Stojí za zmienku, že v celej tejto záležitosti sa za zatiaľ nevyjasnených okolností angažovala aj firma ENPA, s. r. o. Táto skutočnosť je zvláštna preto, lebo podľa výpisu z obchodného registra boli medzi spoločníkmi tejto firmy aj bratia Dinič ovci, označovaní za bossov podsvetia. Pripomeňme, že Eduard Dinič zahynul v máji 1998 pri explózii nálože semtexu na Zlatých pieskoch a jeho brata Róberta o niečo neskôr zastrelili na Dlhých Dieloch. Zámery tejto firmy sú zatiaľ nejasné. **(lau)**

OLO pokračuje v separovanom zbere

BRATISLAVA

Investícia mesta Bratislava do novej modernej spaľovne neovplyvní v najbližšom čase výšku poplatkov za odvoz domového odpadu, povedal to člen predstavenstva spoločnosti Odvoz a likvidácia odpadu (OLO) Ladislav Štibrányi.

„Výšku poplatkov za odvoz odpadu určuje mestské zastupiteľstvo, nie OLO," doplnil L. Štibrányi. Ak sa výška poplatku upraví, tak iba o výšku na úrovni štátom oficiálne priznanej miery inflácie. Nebude to v žiadnom prípade kvôli rekonštrukcii spaľovne. Primátor Bratislavy Andrej Ďurkovský v tejto súvislosti zároveň vylúčil, že by nové vedenie mesta uvažovalo o privatizácii časti podniku OLO, ktorého je 100% akcionárom. Nová spaľovňa vo Vlčom hrdle by nemala znamenať prioritu tepelného spracovania odpadu pred separovaným zberom. OLO už pred štyrmi rokmi začalo v rôznych častiach mesta realizovať separáciu využiteľných zložiek komunálneho odpadu, ako je sklo, papier alebo kovy. V súčasnosti je v Bratislave 900 kontajnerov s obsahom 1 100 litrov na zber papiera, 1 100 nádob na separované sklo biele a tmavé a asi 580 kontajnerov na plasty.

Bratislava mieni v separovanom zbere v najbližšom období pokračovať. V rámci podpory separácie OLO už zakúpilo lis na plasty a papiere a začne sa separácia aj ďalších problémových zložiek. V Bratislave sú dva systémy zberu využiteľných zložiek komunálneho odpadu. Prvým je systém zberní, kde sa odpad od občanov vykupuje za peniaze. Druhým je systém bezplatného zberu do označených nádob OLO. V roku 2002 vyzbieralo OLO v Bratislave viac ako 40 ton PET fliaš, o ktoré je zo strany spracovateľov veľký záujem. Výraznou motiváciou pre občanov na separovaný zber PET fliaš bude uzákonenie ich zálohovania. Výkup PET fliaš sa začne od 1. októbra 2003. OLO k tomuto termínu pred všetky obchodné prevádzky v Bratislave umiestni 685 kontajnerov na plasty. **(miv)**

Výmenu ešpézetky zbytočne neodkladajte

BRATISLAVA

Ak sa motoristi, ktorí majú na svojich vozidlách ešte stále staré štátne poznávacie značky, chcú vyhnúť koncom budúceho roku stresu a státiu v radoch, mali by si ich vo vlastnom záujme vymeniť za nové.

Podľa zákona o premávke na pozemných komunikáciách staré štátne poznávacie značky, ktoré boli vydané do 1. apríla 1997, sú platné len do 31. decembra 2004. Upozornila na to krajská policajná hovorkyňa Marta Bujňáková. Všetci držitelia motorových vozidiel si do konca roka 2004 musia staré štátne poznávacie značky vymeniť za tabuľky s evidenčným číslom vozidla, lebo ich vozidlo bude vyradené z evidencie. V Bratislave je evidovaných 228 300 vozidiel. Doteraz ešte asi 70-tisíc vozidiel má staré ŠPZ. „Vzhľadom na to, že celá procedúra je oveľa zdĺhavejšia, ako bola výmena starého vodičského preukazu za nový, pripomíname držiteľom vozidiel, vrátane prívesov, karavanov a podobne, aby si nenechávali túto povinnosť na poslednú chvíľu," uviedla Bujňáková. Výmeny ŠPZ za tabuľky s evidenčným číslom vozidla sa vykonávajú na pracovisku Krajského dopravného inšpektorátu na Kopčianskej ulici. Treba vyplniť tlačivo Žiadosť o pridelenie tabuľky s evidenčným číslom, ktoré si každý môže vyzdvihnúť na okresnom dopravnom inšpektoráte v mieste bydliska alebo priamo na Kopčianskej ulici. Pri vybavovaní treba predložiť okrem tohto tlačiva aj 1000-korunový kolok za nové tabuľky a 150-korunový kolok za evidenčný úkon, technický preukaz, osvedčenie o evidencii vozidiel, občiansky preukaz držiteľa vozidla, v prípade firiem aj výpis z obchodného registra (živnostenský list), doklad o uzatvorení povinného zmluvného poistenia, doklad o platnej technickej kontrole vozidla a pri vozidlách, ktoré podliehajú emisnej kontrole, aj doklad o emisnej kontrole. **(brn)**

Podali ste priznanie k dani z nehnuteľnosti?

BRATISLAVA

Do konca januára bolo treba podať daňové priznanie k dani z nehnuteľnosti. Vlastníci nehnuteľností, ktorí to do tohto termínu nestihli, musia rátať s penále za každý deň omeškania vo výške 0,3 % z nedoplatku dane.

Daňové priznanie za minulý rok je povinný podať len ten vlastník nehnuteľnosti, u ktorého nastala majetková zmena. Ide napríklad o kúpu alebo predaj či darovanie nehnuteľnosti. Priznanie treba podať na mestskom alebo obecnom úrade, do ktorého pôsobnosti nehnuteľnosť spadá.

Priznanie musia podať aj tí vlastníci, ktorí v starom roku skolaudovali novostavbu rodinného domu, alebo prevzali byt do osobného vlastníctva. Novostavba rodinného domu môže byť oslobodená od dane z nehnuteľnosti po dobu 15 rokov, byt v osobnom vlastníctve na päť rokov. O oslobodenie musí vlastník domu požiadať v daňovom priznaní každoročne.

Ak ročná daň fyzickej osoby nepresahuje 500 korún a právnickej osoby 5000 korún, treba ju splatiť naraz do 31. marca tohto roku. V ostatných prípadoch ju možno zaplatiť aj v štyroch splátkach, a to do 31. marca, 30. júna, 30. septembra a do 30. novembra roku 2003. **(sita)**

V Devíne budú mať krízový rozpočet

DEVÍN

Mestská časť Devín bude musieť prijať krízový rozpočet, ktorý má zmierniť finančnú krízu, v ktorej sa táto bratislavská obec ocitla po zlom hospodárení predchádzajúceho vedenia.

Situácia zašla tak ďaleko, že na majetok mestskej časti vyhlásil exekútor dražbu, ktorá sa bude konať už 10. februára. Devínsky starosta Jozef Paczelt s dražbou nesúhlasí a tvrdí, že je právne nevykonateľná. „Podnikneme kroky, aby sa dražba neuskutočnila. Najhodnotnejšie časti majetku, ktorý exekútor určil na dražbu, nie sú totiž právoplatne zapísané do majetku mestskej časti Devín", uviedol Paczelt. Podľa neho ide najmä o budovu devínskeho miestneho úradu, ako aj mnohé pozemky, ktoré sú v majetku mesta Bratislava. Starosta má podozrenie, že budova devínskeho miestneho úradu bola do listu vlastníctva zapísaná podvodným spôsobom, pretože mestská časť ešte nedostala od mesta delimitačné protokoly na tento majetok.

Mestská časť Devín má v súčasnosti zablokované účty a na katastri zapečatený majetok. Dôvodom sú nesplatené dlhy, ktoré v minulosti svojou činnosťou vytvorila dcérska spoločnosť miestneho úradu s názvom Devín Holding, ktorá mala v popise činnosti zabezpečovanie investičnej výstavby pod Hradom Devín. Spoločnosť si však zobrala veľké množstvo úverov a dostala sa do platobnej neschopnosti. Starosta Paczelt verí, že sa s veriteľmi, medzi ktorými sú súkromné firmy a finančné inštitúcie, dohodne na mimosúdnom vyrovnaní. **(sita, mer)**

Správy z podsvetia

STARÉ MESTO

NA NÁBREŽÍ ARMÁDNEHO GENERÁLA LUDVÍKA SVOBODU sa dvaja páchatelia v električke číslo 5 pokúšali odcudziť kabelku pani Natálii. Aj jej ju vytrhli a na zastávke pri PKO vybehli z vozidla. Rýchle nahlásenie skutku a rýchly zásah polície priniesol svoje ovocie. Policajti z Pohotovostnej motorizovanej jednotky zadržali 22-ročného Róberta z Bratislavy a o rok staršieho Luciana R. zo Zlatých Klasov, u ktorého našli aj odcudzenú kabelku s dokladmi, peniazmi a mobilom. Luciana vyšetrovateľ obvinil z lúpeže a dal návrh na jeho väzobné stíhanie.

NA FLORIÁNSKOM NÁMESTÍ sa 25-ročný Marek K. pokúšal odcudziť tu zaparkovaný VW Passat. Poškodil na ňom zámok, vo vnútri zlomil plastový kryt chrániaci riadiacu tyč a elektroniku, násilím odstránil páku na volante, pričom zohol i volant. Neznámym predmetom prekonal spínaciu skrinku a už sa chystal naštartovať. Vyrušila ho však náhodná chodkyňa, spustila krik, tak vzal nohy na plecia a ušiel. Zostala po ňom škoda vo výške asi 50-tisíc korún. Keby bol auto odcudzil, majiteľka by prišla o 714-tisíc korún. Kriminalisti ho vypátrali ešte v ten istý deň a po obvinení z trestného činu poškodzovania cudzej veci a z pokusu trestného činu neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla tento doteraz netrestaný čalúnnik skončil vo vyšetrovacej väzbe.

PETRŽALKA

NA HAANOVEJ ULICI na Bytovom podniku Petržalka 32-ročný Štefan B. zo Senca vykopol dvere a fyzicky napadol pána Jána Š. Podrazil mu nohy a keď spadol, tak ho kopal a vyhrážal sa mu, že ho zabije. Po príchode policajtov zaútočil aj na nich a pri odvoze na policajné oddelenie v služobnom motorovom vozidle kopol do služobnej rádiostanice tak, že sa poškodila. Bol mimoriadne agresívny, preto boli proti nemu použité donucovacie prostriedky. Vyšetrovateľ ho obvinil z útoku na verejného činiteľa, násilia proti skupine obyvateľov a jednotlivcovi a pre trestný čin poškodzovania cudzej veci.

NA MLYNAROVIČOVEJ ULICI prepadol predavačku večierky neznámy mladík. Predavačku sa pokúšal zhodiť na zem a vziať kasu. Mladá žena nestratila duchaprítomnosť a nastriekala mu do očí slzný plyn. Až potom to mladík vzdal a dal sa na útek. Po jeho stopách sa vydali predavačkini príbuzní, ako i policajti a lupiča zadržali. 27-ročný Edo V. skončil na policajnom oddelení. Tu bol obvinený z lúpeže a bol spracovaný návrh na jeho väzobné stíhanie.

NA VAJNORSKEJ ULICI v Polus City Centre si pani Martina z Prievidze položila svoj mobil na stolík a nevenovala mu dostatočnú pozornosť. To využila zlodejka, ktorá jej ho potiahla. Pani Martina si však zapamätala ženu, ktorá sa okolo nej pohybovala a poprosila náhodného okoloidúceho, aby prezvonil jej mobil. Mobil sa ozval - spod roláka zlodejky 30-ročnej Evy. Za pomoci strážnej služby skončila na policajnom oddelení a obvinili ju z trestného činu krádeže .

RUŽINOV

NA DOLEŽALOVEJ ULICI Národná protidrogová jednotka pri policajnej akcii zadržala dvoch mladíkov - 19-ročného Patrika a 18-ročného Jána. Obaja bez povolenia prechovávali metamfetamín a červený fosfor, z ktorých by bolo možné pripraviť najmenej 32 dávok. Obaja boli obvinení z trestného činu prechovávania drog a starší bol umiestnený do policajnej cely s návrhom na väzbu. **(ver)**

Starosta Starého Mesta Peter Čiernik: Mnohé vyriešime v spolupráci s mestom

Na rozdiel od väčšiny bratislavských mestských častí, kde ostali aj po komunálnych voľbách vo funkciách pôvodní starostovia, v Starom Meste nastala zmena - doterajší starosta tejto mestskej časti Andrej Ďurkovský sa stal primátorom Bratislavy a za nového starostu bol zvolený Peter Čiernik.

~ ~ ~

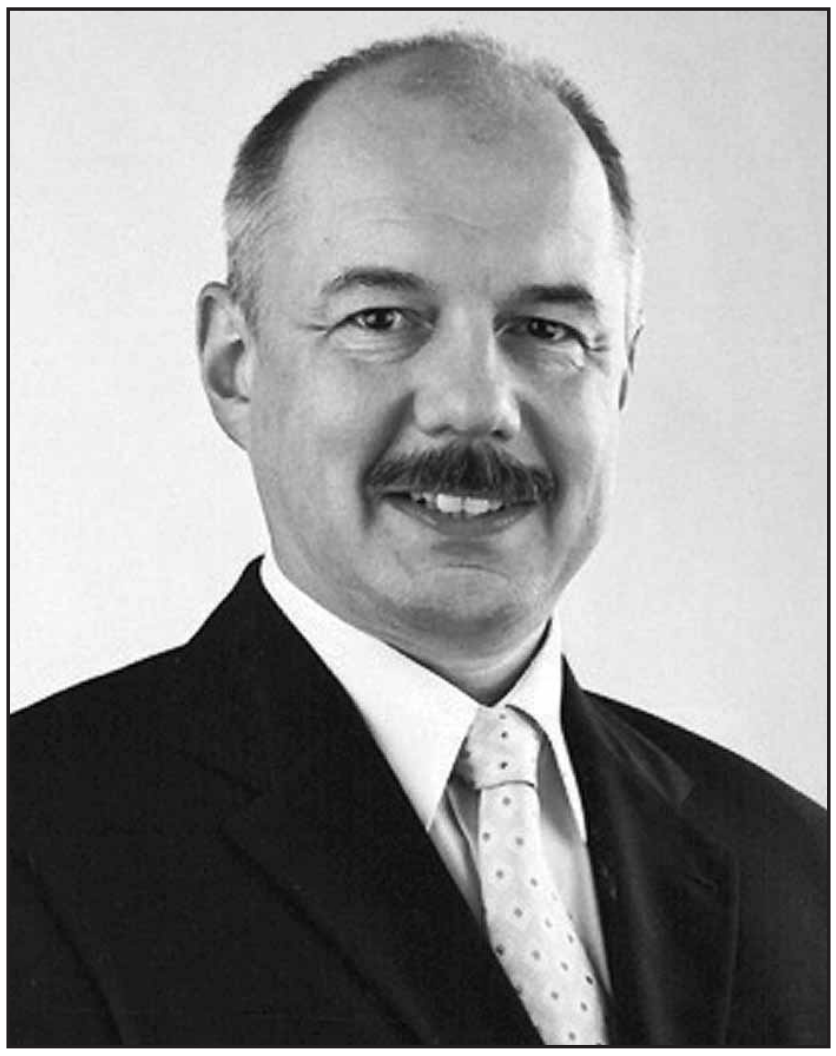

Ako si zvykáte na novú funkciu a na nové pomery v miestnom zastupiteľstve?

Nemal som kedy zvykať si na novú funkciu. Odkedy som vstúpil do úradu, začal som pracovať - hneď od prvého dňa, ako som prevzal žezlo po svojom predchodcovi. Pokiaľ ide o pomery v miestnom zastupiteľstve, nové sú v tom, že na rozdiel od predchádzajúcich volebných období v ňom nie je iba jedna predvolebná koalícia. Zvolené boli dve hlavné koalície, ktoré vo voľbách stáli proti sebe, ako aj jeden predstaviteľ ďalšej politickej strany a jedna nezávislá poslankyňa. Pre nás to znamená novú dimenziu v tom smere, že budeme musieť venovať podstatne viac času diskusiám s poslancami a s poslaneckými klubmi a hľadať spôsob, ako prekonať prípadné názorové rozdiely na riešenie jednotlivých problémov.

Váš predchodca Andrej Ďurkovský sa výrazne zaslúžil o obnovu centra mesta. V ktorých oblastiach chcete nadviazať na jeho prácu?

- Našťastie pre nás, funkčné obdobie Andreja Ďurkovského nestačilo na to, aby stihol pokryť úplne všetky potreby Starého Mesta. Ostalo nám dostatočne veľa priestoru na to, aby sme v tejto činnosti pokračovali a zároveň nadviazali spoluprácu medzi Starým Mestom a mestom. Najbližšou spoločnou témou, ktorou sa chceme zaoberať spolu s mestom, je otázka pokračovania pešej zóny v smere na nábrežie v časti Mostová ulica. Už sme predbežne rokovali s pánom primátorom o združení prostriedkov na to, aby sme tento úsek pešej zóny dokončili spoločne.

Máte aj nejaké ďalšie celkom konkrétne plány, ktoré by ste počas svojho funkčného obdobia chceli uskutočniť?

- Už v predvolebnej kampani som deklaroval, že chceme dotvoriť územnoplánovaciu dokumentáciu v Starom Meste na všetky zóny, aby boli jasne stanovené kritériá a pravidlá investičnej výstavby na území Starého Mesta. Ide o to, aby sme dokázali ovplyvňovať vzhľad Starého Mesta nielen z hľadiska súčasnosti, ale aj z hľadiska generácií, ktoré prídu po nás. Súčasťou tohto zámeru by malo byť aj dotvorenie dokumentácie týkajúcej sa Podhradia a celého dunajského nábrežia. Naším zámerom je - okrem spomenutého pokračovania pešej zóny - oživenie dunajského nábrežia, aby sme naň vrátili život a aby sa opäť stalo živou promenádou, ako si ju pamätám z čias svojho detstva.

Veľa sa diskutuje o novej výstavbe v Podhradí, kde sa angažujú dvaja investori - firmy J&T Global a Avant. Ako by podľa vás malo vyzerať Podhradie?

- Naším zámerom je, aby sa rozprúdila živá diskusia o budúcej podobe Podhradia. Isté je, že nie je možné, aby jednotlivec alebo úzky okruh ľudí dokázal vytvoriť taký projekt, ktorý by akceptovala väčšina obyvateľstva. Chceme pomôcť tomu, aby táto diskusia bola vecná a aby to, čo sa na jej základe zrodí, bolo skutočne v prospech tohto územia. Ide o to, aby tu vzniklo niečo, čo budú chcieť navštevovať naši obyvatelia, ale aj ľudia zo zahraničia. Domnievam sa, že by tam nemali existovať výškové budovy, ako sú napríklad vežiaky pri tuneli. Pokiaľ ide o to, aká architektúra by mala byť na tomto území, bol by som rád, keby odpoveď na túto otázku vyplynula z diskusie, o ktorej som hovoril. Očakávam, že výsledné riešenie bude istým kompromisom medzi záujmami postaviť tu hypermodernú architektúru a záujmami, aby tam stáli repliky domov, ktoré kedysi tvorili Vydricu a Zuckermandel.

V zóne Pribinova sa chystá rozsiahla výstavba a malo by tu byť nové mestské centrum. Hodláte tieto aktivity nejako podporiť?

- Táto téma sa zrejme týka skôr mesta, pretože pokiaľ viem, pozemky v zóne Pribinova pôvodne patrili mestu. Samozrejme, aj túto záležitosť mienim prediskutovať s tímom svojich spolupracovníkov. Isté je, že sa budem snažiť, aby to, čo sa vybuduje v tejto lokalite, korešpondovalo s ostatným územím mestskej časti, najmä s dunajským nábrežím.

Aké ďalšie veľké projekty a investície by sa mali v dohľadnej budúcnosti realizovať na území Starého Mesta?

- Otvorenou výzvou pre nás ostáva nedoriešená situácia v lokalite Lafranconi. V podstate ide o pokračovanie promenády na dunajskom nábreží. V uplynulom období sa tu podarilo v spolupráci s Fakultou telesnej výchovy a športu vybudovať športoviská, ktoré boli odovzdané do užívania verejnosti. Tento priestor si žiada určité dotvorenie, čo si možno bude vyžadovať spoluprácu medzi Starým Mestom a susediacou mestskou časťou Karlova Ves.

Chronickým problémom Starého Mesta je parkovanie. Máte nejaké konkrétne predstavy, ako situáciu zlepšiť?

- Tento problém si vyžaduje intenzívnu spoluprácu mestskej časti Bratislava - Staré Mesto a magistrátu. Jedným z riešení, ktoré by mohlo pomôcť zlepšiť situáciu, je zavedenie navádzacieho systému do jestvujúcich parkovacích garáží. V súčasnosti sme oživili prácu našej koordinačnej komisie, ktorá sa vo svojej činnosti orientuje na problematiku parkovania v Starom Meste, nadviazali sme spoluprácu s príslušnými odbornými útvarmi magistrátu a rokovali sme aj s primátorom. Pripravujeme návrhy konkrétnych riešení, ale hovoriť o nich považujem zatiaľ za predčasné.

Kedy zmiznú z ulíc v centre parkovacie kolíky?

- Viem si predstaviť, že by bolo možné parkovacie kolíky odstrániť, alebo aspoň vylúčiť ich používanie vo večerných hodinách a cez víkendy, keď parkovacie miesta zabezpečené kolíkmi nemôžu využívať iní obyvatelia mesta, ktorí prídu do centra. Bude potrebné premyslieť aj otázku vynútiteľnosti možnosti parkovania pre tých, ktorí si svoje parkovacie miesto na určitý čas - v pracovné dni od ôsmej do osemnástej hodiny - zaplatili. To by bolo možné vyriešiť v spolupráci s políciou.

Aké ďalšie záležitosti súvisiace so životom v centre hodláte riešiť?

- Spomeniem jednu otázku, ktorá zdanlivo v súčasnosti nie je aktuálna, ale v skutočnosti ju musíme riešiť už teraz. Už teraz sa pripravuje letná sezóna prevádzky v pešej zóne. Našou ambíciou je dosiahnuť taký stav, aby záhradné sedenia kaviarní a reštaurácií, ktoré sú umiestnené na uliciach v pešej zóne, na jednej strane vytvárali možnosti príjemného pobytu a posedenia, ale na druhej strane boli primerané rozmerom ulíc a neprekážali chodcom v chôdzi. V spolupráci s magistrátom preto pripravujeme reguláciu týchto záhradných sedení v pešej zóne.

Aké sú vaše priority, o ktorých sme doteraz nehovorili?

- Mojou srdcovou záležitosťou je oživenie amfiteátra na Búdkovej ceste, ktorý je dnes mŕtvy. Uvedomujem si, že tento zámer by sme nemohli realizovať sami, pretože ide o majetok mesta, ale verím, že tak ako v iných záležitostiach aj v tomto prípade nájdeme spoločnú reč a podarí sa nám to vyriešiť.

Zhováral sa Juraj Handzo

Sú v mestskej polícii zlodeji áut?

BRATISLAVA

Na dôveryhodnosť mestskej polície v Petržalke padol tieň - v médiách sa objavili informácie o údajných čudných praktikách tamojšieho veliteľa, o petícii, ktorú spisujú mestskí policajti, i o tom, že sú medzi nimi zlodeji áut.

V petícii sa údajne okrem iného píše, že veliteľ stanice Mestskej polície v Petržalke núti policajtov vyberať dve pokuty denne a tým, ktorí túto „normu“ nesplnia, údajne hrozí pracovnoprávny postih. So žiadosťou o vyjadrenie sme sa obrátili na hovorkyňu Mestskej polície v Bratislave Sylviu Miňovskú. „V interných predpisoch nie je žiadne ustanovenie, ktoré by takúto povinnosť policajtovi ukladalo,“ uviedla. „Policajti totiž okrem vyberania pokút, ktoré zďaleka nie je ich jedinou povinnosťou, vykonávajú aj množstvo ďalších činností. O rozsahu ich povinností si možno vytvoriť predstavu zo znenia zákona o obecnej polícii, ktorý výslovne stanovuje základné úlohy a základné povinnosti mestskej polície. Okrem toho ďalšie úlohy pre mestských policajtov vyplývajú zo všeobecne záväzných nariadení.“

Ako dodala, obsah petície mestských policajtov Okresnej stanice Bratislava V - tak znie jej oficiálny názov - je predmetom preverovania. „Bola vytvorená osobitná komisia, ktorá preveruje všetky skutočnosti uvedené v petícii, teda aj obvinenie týkajúce sa nútenia vyberať pokuty,“ uviedla S. Miňovská. Na tvrdenia, že medzi pracovníkmi mestskej polície v Petržalke sú aj ľudia, ktorí sa v minulosti živili krádežami áut, reagovala odmietavo. „To je vylúčené,“ vyhlásila. „V zmysle zákona o obecnej polícii musí každý jej zamestnanec preukázať svoju občiansku bezúhonnosť predložením výpisu z registra trestov. V súvislosti s účinnosťou zákona o verejnej službe 1. apríla 2002 sa opätovne preverovala občianska bezúhonnosť, už ako povinnosť zo zákona, a všetci zamestnanci vo verejnej službe, teda aj v Mestskej polícii, boli povinní predložiť výpis z registra trestov. Z toho vyplýva, že zamestnancom Mestskej polície sa nemôže stať osoba, ktorá by mala záznam v registri trestov. Pokiaľ niekto má poznatky o páchaní trestnej činnosti, je zo zákona povinný oznámiť to na Policajný zbor, ktorý oznámený skutok prešetrí. Takéto oznámenie na zamestnanca Mestskej polície nebolo podané.“

Podobné obvinenia S. Miňovská preto označila za hrubé ohováranie a poškodzovanie dobrého mena Mestskej polície. Čo dodať? Podľa hovorkyne preverovanie celej tejto záležitosti zatiaľ nebolo ukončené. Ako ubezpečila, po ukončení prešetrovania bude prijatý záver, ktorý Mestská polícia poskytne médiám. Kedy to bude, nevedela ani odhadnúť. V každom prípade platí, že keď budú v tejto kauze známe nejaké nové skutočnosti, na stránkach našich novín sa k nej ešte vrátime. **(ver)**

Slušná a solventná bratislavská rodina
kúpi rodinný dom - vilu, resp. pozemok (cca 1000 m²)
v tichom prostredí Palisád, Červeného kríža, Slavína, podľa možnosti s výhľadom.
Rešpektujeme trhovú cenu nehnuteľnosti.
V prípade požiadavky majiteľa zabezpečíme a uhradíme právny servis predaja nehnuteľnosti. Garantujeme diskrétne a korektné jednanie.
Informácie na tel.: 0907 77 52 88

Prvú parnú elektráreň asi zbúrajú

LIST ČITATEĽA

V jednom z minulých vydaní týchto novín som informoval o pokuse odstrániť jednu z významných pamiatok na území Bratislavy, budovu prvej elektrárne a meniarne dopravného podniku. Vo vyjadrení pracovníka magistrátu zazneli pochybnosti nad mojou informovanosťou a obsah odpovede vyznieval ako hlboké zavádzanie z mojej strany.

Rád by som uviedol jeden príklad z našej nedávnej histórie, ktorý bol postavený na rovnakom základe. Pred dvanástimi rokmi sa rozhodlo o asanácii budovy prvej konskej železnice v Bratislave a podobný mestský úradník sa rozplýval nad krásou rozšírenia križovatky. Našlo sa však pár zapálených ľudí, ktorí takémuto osudu budovy zabránili, hoci diery v budove pripomínali ementál.

V prípade starej elektrárne na Pribinovej ulici je osud nemilosrdný. Okresný úrad rozhodol o odstránení stavby do apríla tohto roku. Magistrát v zastúpení firmy Format, s.r.o., argumentuje rozsiahlou výstavbou v zóne Pribinova. Nie som zástancom žiadneho trpkého staromilstva či prehnaného konzervativizmu, ale je mi nanajvýš čudné, prečo táto snaha siaha na jednu budovu a okolité necháva nepovšimnuté, a navyše ide o významnú technickú pamiatku. Záhadou ostáva aj termín výstavby v tejto časti zóny Pribinova, pretože prvá a nasledujúce výstavby v tejto zóne končia Čulenovou ulicou.

Vo vyspelej Európe, kam sa hrdo hlásime a za každú cenu chceme dostať, by podobný prípad nebol možný. Ono keď sa zdá, že niečo je čierne alebo biele, nakoniec sa zistí aj farebnejšia alternatíva. Vo svete už dávno zistili, ako sa dá moderná výstavba jednoducho skombinovať so starým, aby spolu tvorili zaujímavý celok. V Paríži či Berlíne je takých to prípadov stovky. Prečo teda v Bratislave všetko riešime asanáciou? Vari sme už takí apatickí a nepoučiteľní?

P.S. Rozhodnutie o odstránení stavby vydal OÚ BA I, odbor životného prostredia pod číslom ŽP-15649/2002-K/310-Ká, zo dňa 17.12.2002.

Michal Milata, Bratislava

Prašná bašta oslovuje len stálych hostí

Bedeker gurmána

V uličkách bratislavského historického centra sa objavujú stále nové reštaurácie, kaviarne a vinárne. Mnohé naopak zanikajú, na ich mieste ale vznikajú ďalšie a ďalšie. Reštaurácia PRAŠNÁ BAŠTA na Zámočníckej ulici k nim nepatrí - dobre ju poznajú už viaceré generácie Bratislavčanov. Aj preto nemohla táto reštaurácia zostať v našom hodnotení nepovšimnutá.

Vstup do Prašnej bašty nie je ani trochu pôvabný - zo Zámočníckej ulice vojdete do zanedbaného dvorčeka, kde musíte prejsť okolo smetných nádob. Kto je tu po prvý raz, môže byť dezorientovaný a na chvíľu zapochybovať, kde sa to vlastne ocitol. Tento dom z 15. storočia, kde je okrem reštaurácie aj kaviareň Café Kút a niekoľko bytov, by si určite zaslúžil viac starostlivosti majiteľov. Priestory reštaurácie Prašná bašta sa nachádzajú v priekope mestského opevnenia - pod úrovňou ulice. V letných mesiacoch je sprístupnená letná terasa reštaurácie, ktorá sa nachádza v ďalšom dvorčeku tohto objektu.

Pri vstupe do reštaurácie nás zaskočil dotieravý pach kuchyne a cigaretového dymu. V priestoroch pivničného charakteru je nevyhnutnosťou dobré vetranie, čo je v prípade Prašnej bašty podstatným nedostatkom. Osobitnou kapitolou je mobiliár, ktorý má byť replikou stredovekého nábytku. V skutočnosti ide o značne poškodený a morálne zastaraný nábytok, sedenie na niektorých rozheganých stoličkách je vyslovene nepohodlné.

Na svojej internetovej stránke síce Prašná bašta ponúka Dni maďarskej kuchyne, v skutočnosti je ponuka reštaurácie iná. Zo studených predjedál sme ochutnali Arménsky šalát zo strúhanej mrkvy, cesnaku a majonézy, resp. smotany a údeného pstruha s bylinkovým maslom, ktorý nás mierne zaskočil (stále je pre nás záhadou, prečo podávajú studenú rybu so studeným maslom). Vrcholom bola mozzarella s paradajkami a bazalkou, kde kuchár namiesto bazalky dal posekanú petržlenovú vňať a z nepochopiteľných príčin pridal nadrobno pokrájaný cesnak (!) - v kombinácii so slnečnicovým olejom to chutilo zvláštne. Z ponuky štyroch polievok sme si potom objednali Prašnú cibulačku a Cesnakovú polievku. Receptúra na ich prípravu je určite originálna, chuťovo však nebola ani jedna z polievok výnimočná.

V ponuke hlavných jedál sme márne hľadali maďarské špeciality sľubované na internete, chýbali nám tiež jedlá z rýb. Vybrali sme si teda Kuracie prsia Edith Piaf (kuracie prsia na prírodný spôsob, zapečené s orechami a enciánom), Taliansky biftek (zapečený s paradajkami a syrom), Biftek s pikantným chilly, fazuľou, šalviou a olivami a Ratchisdorfskú špecialitu (sviečková a bravčové s pórom a rozmarínom v zemiakovej placke).

Bifteky sme žiadali stredne prepečené, boli však „úplne uvarené". Navyše biftek s chilly bol tak pikantný, že jedlo dokonale otupilo naše chuťové pohárikv a tak sme si nemali jedlo ako „vychutnať". V prípade Ratchisdorfskej špeciality malo ísť zrejme o „račiansku" špecialitu (Rača je však po nemecky Ratzersdorf, po maďarsky Récse a hovorovo Račišdorf, nie však Ratchisdorf). Navyše kuchár jedlo presolil, čo bolo ďalším dôkazom, že nemal svoj deň.

Prašná bašta je reštaurácia určená skôr stálym štamgastom, ktorí jej nejaké tie chyby odpustia. Ak však chce osloviť aj náhodných hostí, bude musieť svoju ponuku i zariadenie predsa len trochu „oprášiť".

Naše hodnotenie: ★★

Maximálny počet: 5 hviezdičiek

O našej návšteve nebola reštaurácia informovaná. Útratu za konzumáciu si redakcia platila sama.

Záruka sa vzťahuje aj na tovar v akcii

Zákazník je pán

Vo svete, ale v posledných rokoch aj u nás, sú ľudia - a ich počet stále rastie - ktorí sa obliekajú a zariaďujú si domácnosť v čase výpredajov. V tom čase, býva to na začiatku nového kalendárneho roku, sa obchod zbavuje starých zásob.

Pred novou sezónou sa predsa musí zásobiť módnym tovarom či technickými novinkami. A na to potrebuje miesto či už v sklade alebo na pultoch predajní. Za pôvodné ceny nedokáže vzbudiť záujem spotrebiteľov a preto sa objavujú tie veľké, zväčša červené, škrtance pri cenovkách. Čím rýchlejšie chce mať obchod úspech, tým vyššie sú zľavy. Táto snaha obchodníkov nahráva spotrebiteľom, ktorí za svoje peniaze dostanú niekedy až o 50 percent viac bezchybného tovaru.

Pravda, na Slovensku ešte platí iba polročná reklamačná lehota na výrobky (v EÚ, aj v Českej republike 2-ročná), a preto je predovšetkým pri sezónnych výrobkoch potrebná zvýšená opatrnosť pri kúpe tovaru. No o tom sme už v našich novinách informovali.

Dnes chcem upozorniť na čudné praktiky časti podnikateľov. Spolu so zníženými cenami umiestňujú veľké nápisy, ktoré upozorňujú spotrebiteľov, že tovar za zlacnené ceny nemožno reklamovať. Prípadne na pokladničnom bločku či pribalenom letáčiku obmedzujú reklamačnú lehotu na menej ako 6 mesiacov. Telefonáty posledných dní o tejto praxi hovoria veľmi jasnou rečou. Dovoľte preto uštipačné užitie ľudovej múdrosti: Čo sa babe chcelo, to sa babe snilo! Nebojte sa využiť vo svoj prospech akékoľvek zlacnenie tovaru. Ak predajca výslovne neupozorní na chybu, pre ktorú sa cena znižuje, platí zákonom určená lehota 6 mesiacov odo dňa zakúpenia na celý výrobok. Výnimku robí iba chyba, na ktorú ste boli pri kúpe upozornení. Zrozumiteľne teda príklad: ak kupovaný spotrebič má škrabanec na povrchu, musí bezchybne plniť všetky funkcie, ktoré podľa technického popisu plniť má. Textilný výrobok má právo nebyť podľa najnovšej módy, ale nesmie byť rozpáraný, nemať gombíky, byť ušitý nakrivo, alebo mať iné výrobné či nadobudnuté chyby. To, že výrobky z textilu musia mať informáciu o údržbe (mimochodom aj metráž!) už asi väčšina našich čitateľov vie. Dávam však na známosť novú fintu, ktorú som zistila iba nedávno. Do koženého výrobku (kabátu) bola presne v zmysle zákona všitá aj páska so znakmi na údržbu. Ibaže všetky známe znaky údržby, teda pranie či čistenie, boli preškrtnuté. Je možné, že výrobca pozná aj nejaký mimozemský čistiaci proces. Ja si však myslím, že sa zabezpečuje pre prípad znehodnotenia výrobku pri čistení. Po slovensky povedané: ani za akokoľvek nízku cenu by som si nekúpila kabát na jednorazové použitie.

Marta Černá, Fórum spotrebiteľov

Na Seneckej chýba zastávka autobusov

LIST ČITATEĽA

Nový nadjazd nad Seneckou cestou je výborná vec. Pri nadjazde sú však z dvoch strán obchody a firmy. Teraz, keď dokončujú obchvat z Vajnor smer Rača, autobusy číslo 53 a 65 majú novú trasu cez Čierny chodník a okolo mlyna.

Posledná zastávka do mesta je na Čiernom chodníku a potom až na Zlatých pieskoch. Takže, keď sa chcete dostať napr. do NAY elektrodomu, musíte vystúpiť na Zlatých pieskoch a odtiaľ ísť pešo. Tým chcem upozorniť dopravný podnik, že zabudol urobiť na tomto mieste zastávku. To musia iste absolvovať aj zamestnanci obchodov a firiem, lebo všetci určite nechodia autom. A poďme teraz z mesta. Tí, čo chcú ísť do obchodov nakupovať, tiež musia ísť od Zlatých pieskov pešo, alebo sa odviezť do Vajnor k mlynu a z Vajnor pešo do NAY.

Aj keď bude obchvat ukončený a autobusy číslo 53 a 65 budú premávať po svojej trase po nadjazde a vedľa nadjazdu dolu, aj vtedy bude problém prejsť od NAY po pôvodnú zastávku „Zemiakové sklady" do Vajnor a Rače, ale aj z mesta do NAY, lebo premávka vám nedovolí prejsť cez cestu a teraz ešte pridali do stredu vozovky aj betónové bariéry. Dopravný inšpektorát to nedokáže vyriešiť lebo zrejme nemôže brzdiť rýchloidúcu premávku. Asi si budeme musieť kúpiť auto, keď si budeme chcieť kúpiť napríklad vysávač či koberec v jednom z tunajších obchodov. Určite sú na tom najhoršie práve firmy, lebo takto sa im znižuje predaj tovaru a komplikuje príchod do práce.

Dopravný podnik nech porozmýšľa nad urobením zastávky pri NAY. Stačí, keď prenesie značku zastavenia o kúsok ďalej na Seneckú cestu.

Zita Búšová, Vajnory

Imidž výstavy kazila len pokladníčka

LIST ČITATEĽA

V nedeľu podvečer 19. januára sme sa vybrali s priateľmi na výstavu svetového umelca Alfonza Muchu do Pálffyho paláca. Veľmi sme sa tešili, veď vieme o Muchovi svoje. Zmrazilo nás však hrubé správanie pokladníčky a to nielen k nám, ale aj k iným návštevníkom. Je smutné, že kazí imidž tohto vzácneho kultúrneho stánku.

Nepríjemný pocit čoskoro zahnali vľúdne tváre a príjemný, starostlivý personál, ktorý nás milo vítal a uvádzal. A keď sme zachytili práve sa začínajúci pôsobivý a zaujímavý výklad lektorky galérie pri obraze Přemysla Otakara II., kráľa železného a zlatého zo slávnej Slovanskej epopeje a následne i k ďalším obrazom, boli sme priam dojatí, naplnení radosťou, nadšením, ale hlavne pokorou nad prenádherným dielom veľkého majstra Alfonza Muchu.

Výber diela vďaka pánom Kukalovi, Lendlovi a riaditeľovi Galérie mesta Bratislavy nás svojou nevšednou zostavou priam fascinoval a zostáva nám iba sa pokloniť prenádhernému dielu tohto božského umelca a oslavovateľa Slovanov Alfonza Muchu.

rodina Schwarzová, Petržalka

OZNAM

Hlavné mesto SR Bratislava oznamuje verejnosti,

že navrhovateľ

Stavebná firma Kompleting, s.r.o.,

predložil zámer

Garáže v novostavbe obytných domov, Kazanská ul., Bratislava

Do zámeru je možné nahliadnuť v dňoch **od 28. 1. 2003 do 18. 2. 2003** na prízemí budovy Magistrátu hl. mesta SR Bratislavy, Primaciálne námestie 1, v informačnom centre SERVIS PRE OBČANA. Verejnosť môže doručiť svoje písomné stanovisko Ministerstvu životného prostredia SR, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava do 5 týždňov od času, keď bola o zámere informovaná, najneskôr však do 6 týždňov od doručenia zámeru (6. 3. 2003).

Miestom realizácie zámeru sú pozemky s parc. č. 5478/12, 5478/17, 5478/23, 5478/26, 5478/27 na rohu ulíc Kazanská a Podzáhradná v k.ú. a MČ Bratislava - Podunajské Biskupice, okres Bratislava II.

Účelom navrhovaného zámeru je výstavba dvoch 6-podlažných obytných domov s polyfunkčným vybavením a s riešením parkovania s počtom 91 stojísk v garážach v 1. podzemnom a 1. nadzemnom podlaží. Termím začatia a ukončenia výstavby: 6/2003 - 12/2005

Hľadáme SPOĽAHLIVÝCH doručovateľov v Bratislave

tel: 49 100 694

pondelok-piatok 10.00-16.00

PERSPEKTÍVNA DLHODOBÁ BRIGÁDA

Na operáciu sivého zákalu už nemusíte čakať

Prvé pracovisko jednodňovej očnej chirurgie uzatvorilo zmluvu so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou

Centrum mikrochirurgie oka (CMO) ako prvé pracovisko jednodňovej očnej chirurgie na Slovensku od januára 2003 uzatvorilo zmluvu so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou.

Pre pacientov, ktorí majú sivý zákal, prípadne iné ochorenie vyžadujúce si operáciu oka to znamená, že už si nebudú musieť celú operáciu a prípadne aj implantát - umelú vnútroočnú šošovku, hradiť z vlastných prostriedkov.

CMO poskytuje výkony jednodňovej očnej chirurgie od roku 1999. V minulom roku uzatvorilo pracovisko zmluvu so zdravotnou poisťovňou Apollo. Centrum mikrochirurgie oka sa špecializuje hlavne na operácie predného segmentu oka, pričom najčastejším zákrokom je operácia sivého zákalu. Sivý zákal je ochorenie, ktoré je možné liečiť iba chirurgicky. Pre pacienta je dobré, ak operáciu podstúpi čím skôr, nakoľko riziko komplikácií pri včasnej operácii je podstatne nižšie.

V roku 2002 v tomto neštátnom zdravotníckom zariadení vykonali viac ako 1300 chirurgických výkonov - všetky bez hospitalizácie pacienta. To znamená, že pacienti približne 2 hodiny po operácii odchádzali do domáceho ošetrenia. Termíny na chirurgické výkony pritom stále nepresahujú 6 týždňov odo dňa predoperačného vyšetrenia. Pacienti, ktorí majú sivý zákal a čakajú na termín operácie, majú teraz výnimočnú šancu byť operovaní skôr, a to v Centre mikrochirurgie oka na Viedenskej ceste 257 v Bratislave, v budove známej ako Leberfinger.

Termín vyšetrenia a operácie si môžu všetci pacienti dohodnúť telefonicky na číslach: 02/ 6241 0591, 6241 0592.

Ďalšie informácie o zdravotníckych službách poskytovaných CMO sa môžete dozvedieť telefonicky, prípadne na www.cmo.sk.

Chytili zlodejov telefónnych káblov

PETRŽALKA

Ešte 16. januára zistili pracovníci Slovenských telekomunikácií, že na Pajštúnskej ulici v Petržalke na opustenom oplotenom stavenisku z neuzamknutej šachty odcudzili neznámi páchatelia káble.

Šlo o 16 kusov zemných telekomunikačných káblov asi päť metrov dlhých a s priemerom desať centimetrov. Vďaka tejto krádeži údajne došlo k výpadku telefónneho spojenia na území asi štvrtiny Petržalky. Na miesto bola vyslaná výjazdová skupina z okresného policajného riaditeľstva v Petržalke. Od pracovníka telekomunikácií sa dozvedeli, že už okolo 17. hodiny im občania Petržalky hlásili výpadky telefónneho spojenia. Podľa odhadov zlodeji spôsobili škodu asi za milión korún, pričom konečnú sumu vyčíslia až po vykonaní opravy. Polícia zadokumentovala miesto činu a začala pátrať po páchateľoch.

Policajti sa rozbehli po zberniach a výkupniach druhotných surovín, preverovali osoby zaoberajúce sa takouto činnosťou najmä z radov bezdomovcov a osôb už stíhaných pre takúto trestnú činnosť. Prepátrali celú Petržalku. Stopy viedli do Modrého domu na Čapajevovu ulicu. Získali dostatok dôkazov na to, aby z trestného činu krádeže boli obvinení dvaja mladíci Igor T. (1981) a Roman T. z Galanty, ktorý dovŕši 18 rokov v novembri tohto roku. Zašli s káričkou na Pajštúnsku ulicu, pílkou prerezali káble, naložili na káričku a odviezli na Čapajevovu ulicu a odkáblovali. Na druhý deň odviezli náklad do zberných surovín mimo Petržalky, kde za 80 kilogramov zinkasovali 4000 korún. Za skutok im hrozí trest odňatia slobody od 2 do 8 rokov. **(ver)**

Mesto pokračuje v plynofikácii autobusov

BRATISLAVA

Dopravný podnik Bratislava, a.s., prebudoval v posledných dvoch rokoch spolu 50 autobusov typu Karosa B732 a B741 na pohon na stlačený plyn. K modernizácii a plynofikácii pristúpilo mesto preto, aby znížilo opotrebovanosť autobusov a zároveň aj prevádzkové náklady na pohonné hmoty a náhradné dielce.

Zámerom prvej etapy plynofikácie je modernizovať a plynofikovať 180 najstarších autobusov. V tomto roku sa predpokladá prestavba 10 autobusov. Dopravný podnik spolupracuje s dvomi dodávateľmi: firmou ZLINER (ČR) a STARKO (SR). Na plynofikáciu autobusov je tento rok k dispozícii 103 miliónov korún, ktoré dopravný podnik dostane zo štátneho rozpočtu formou kapitálovej dotácie.

Do konca roku 2003 bude splynofikovaných 80 autobusov. Do konca prvej etapy zostane splynofikovať ešte ďalších 100 autobusov. K zámeru plynofikácie autobusov na stlačený zemný plyn pre DPB pristúpilo mesto v apríli 2001.

Návratnosť budúcich nákladov vyplýva z rozdielu ceny 1 litra nafty a ekvivalentného množstva plynu. Podľa meraní DPB, sú náklady na pohonné hmoty pri plynofikovaných kĺbových autobusoch na 1 km až o 5,90 Sk nižšie, zatiaľ čo pri sólo autobusoch 4,67 Sk na 1 km. Návratnosť samotnej prestavby autobusov na plyn je od 2,5 do 2,9 rokov. **(miv)**

KOMPLEXNÉ EXTERNÉ SPRACOVANIE
Jednoduchého, podvojného účtovníctva a miezd pre malé závody
LEVEL Plus s.r.o., tel/fax 02/64776954
Mobil: 0905 501531, 0905 948318
e-mail: levelplus@levelplus.sk,www.levelplus.sk

Súkromné gymnázium
Kremnická 26, BA- Petržalka, za odbočkou na Berg prvá ulica vpravo
OTVÁRA KURZY OD 1. 2. 2003:
- kurz prípravy na PP na stred. školy z **M** a **Sj**
- kurz prípravy na PP na 8-ročné gymnázium z **M** a **Sj**
- kurz jazykov **Aj, Nj, Rj a Fj**

Prihlasovanie neustále od 8⁰⁰ - 17⁰⁰ h.
Tel.: 02/6383 0290, 6381 2551, 6381 2566, 0903 318 845, 0907 387 495
e-mail:podstavkova@ipgymnazium.sk

Súkromná základná umelecká škola
Kremnická 26, BA- Petržalka, za odbočkou na Berg prvá ulica vpravo
OTVÁRA ODBORY:
- **hudobný:** spev, klavír, gitara, husle, flauta
- **výtvarný:** všetky techniky, aj príprava na tal. skúšky

Prihlasovanie je možné kedykoľvek a v ktoromkoľvek veku.
Po - Pia od 8⁰⁰ - 17⁰⁰ h.
Tel.: 02/6383 0290, 6381 2551, 6381 2566, 0903 318 845, 0907 387 495
e-mail:podstavkova@ipgymnazium.sk

Akciové ceny. Zavolajte nám!
Autoškola SYLIPO
Kremnická 26, BA - Petržalka
www.ipgymnazium.sk
6383 0290, 6381 2551, 6381 2566, 0903 318 845
Učebné pomôcky zdarma!
Možnosť platby aj na splátky!

Prečisťujeme kanalizačné potrubia do ∅ 500 mm
KRTKOVANIE
čistenie domových odpadov a strešných zvodov
Tel.: 02/ 4425 7373, 0903 754 389

SPRÁVCOVSKÁ SPOLOČNOSŤ STAROMESTSKÁ, a.s.
Ponúka vlastníkom nehnuteľností na území Bratislavy svoje služby v oblasti správy domov a nehnuteľností na základe zmluvného vzťahu.
Kozia 11, 811 03 Bratislava e-mail: **správca@netax.sk**
Tel.: **5443 0239, 5443 0340, 5441 0334**
Mobil: **0905 495 796,** Tel./fax: **5443 0252**

ROLETY:
- drevené, plastové, hliníkové
Balkóny, mreže, zamočnícke práce
● výroba ● predaj ● servis
SIZA ✆ 0903 440 174, 02/4488 4689

Novootvorená reštaurácia
MS DANUBIUS - Fajnorovo nábrežie 2
v atraktívnom prostredí s výhľadom na Dunaj Vám poskytne príjemné posedenie. K dispozícii sú saloniky vhodné na svadby, promócie, recepcie, pracovné posedenia. Široký výber jedál a nápojov. Tešíme sa na Vašu návštevu!
tel.: 52 636 777, **fax:** 52 636 778, **mobil:** 0903 485 666
e-mail: msdanubius@msdanubius.sk

NOVÉ BYTY V RAČI
CZB Real, s.r.o., ponúka príjemné bývanie v bytovom dome s 11 bytmi na Remeselníckej ulici

3-izbový byt I. NP
výmera: 78,94 m² + 8,66 m² loggia
cena: 2 455 000 Sk +DPH 14%
garážové státie: 290 000 Sk +DPH 14%

3-izbový byt II. NP
výmera: 79,34 m² + 7,83 m² loggia
cena: 2 445 000 Sk +DPH 14%
garážové státie: 290 000 Sk +DPH 14%

3-izbový byt III. NP
výmera: 79,34 m² + 10,44 m² loggia + 5,94 m² balkón
cena: 2 658 000 Sk +DPH 14%
garážové státie: 290 000 Sk +DPH 14%

2-izbový byt II. NP
výmera: 55,81 m² + 7,02 m² loggia
cena: 1 769 000 Sk +DPH 14%
garážové státie: 290 000 Sk +DPH 14%

2-izbový byt III. NP
výmera: 57,13 m² + 9,36 m² loggia
cena: 1 864 000 Sk +DPH 14%
garážové státie: 290 000 Sk +DPH 14%

- ku každému bytu je pivnica
- štandardné vybavenie bytu: vstupné bezpečnostné dvere, interiérové dvere, laminátové parkety, obklady, dlažby, sanita, batérie
- začiatok výstavby: marec 2003

CZB Real, s.r.o., Ul. J. Hagaru 4, P.O.BOX 23, 831 05 Bratislava
tel.: 4468 0071, fax: 4468 0072, e-mail: czbreal@stonline.sk

BioBran®
Prevencia a podpora liečby onkologických a iných závažných ochorení.
www.biobran.sk

BioBran je japonský výživový doplnok, vyrobený zo zmesi ryžových otrúb a medicínskej huby Shiitake (Húževnatec jedlý). V súčasnosti je považovaný za pravdepodobne najsilnejší prírodný prostriedok na zvýšenie imunity.

Hlavné prednosti prípravku BioBran:
- zvyšuje obranné schopnosti organizmu aj pri najzávažnejších ochoreniach
- výrazne zvyšuje aktivitu NK buniek (prirodzené zabíjače), ktoré sú považované za bunky prvej línie v boji proti nádorovým ochoreniam
- je absolútne netoxický a bez akýchkoľvek vedľajších účinkov,
- jeho účinky sú dôkladne klinicky aj laboratórne overené

Jedna z klinických štúdií:
Ghoneum M., Namatalla G.
Imunomodulatívne funkcie NK-buniek (prirodzené zabíjače) u 27 pacientov s onkologickými ochoreniami, ktorí užívali BioBran.
87.výročná schôdza Americkej Asociácie pre výskum onkologických ochorení.April 20-24, 1996 Washington, DC

Imunomodulatívna funkcia BioBranu bola skúmaná na 27 pacientoch s onkologickými ochoreniami. Pacienti mali rôzne typy pokročilých nádorov (prsníka, prostaty, vaječníkov, leukémia, myelom, krčka maternice). Všetci pacienti mali normálnu liečbu a taktiež užívali 3 gramy BioBranu denne po dobu dvoch mesiacov. Aktivita buniek zabíjačov (NK-cell) bola pozorovaná po 2 týždňoch, 3 mesiacoch a 6 mesiacoch.

Výsledky ukázali:
- Pacienti mali nízky stupeň základnej NK aktivity (10.8-40%).
- Užívanie BioBranu pozoruhodne zvýšilo aktivitu NK buniek už po 2 týždňoch. Percento zvýšenia aktivity NK buniek bolo následovné: rakovina prsníka 154-332%, prostaty 174-384%, leukémia 100-240%, myleóm 100-537%, krčok maternice 100-275%.
- Zvýšenie NK aktivity pretrváva aj po 3 a 6 mesiacoch liečby.

Dospelo sa k záveru, že vysoký stimulujúci efekt BioBranu ho robí nádejným imuno-terapeutickým doplnkom pri liečbe onkologických ochorení.

TEKLAMED s pridavkom Schizandra čínska

Teklamed je prírodný výživový doplnok spracovaný bez tepelnej a chemickej stabilizácie. Je zložený zo včelieho medu, tekvicových semien a z výťažku zo Schizandry čínskej (Klanopraška čínska). Účinky schizandry čínskej sú vedecky dôkladne overené, prípravky z nej majú výborný účinok na mnohé systémy ľudského tela. **Je to jeden z najznámejších adaptogénov, teda látok, ktoré bez akýchkoľvek vedľajších účinkov dokážu zvýšiť prispôsobivosť organizmu na nepriaznivé vplyvy prostredia.**

Pri pravidelnom užívaní Teklamedu dochádza k

- stimulácii nervového, srdcocievneho a imunitného systému
- urýchleniu regeneračných procesov pri nadmernej fyzickej námahe alebo po operáciách
- zlepšeniu psychomotorického rastu u detí
- podpore funkcii pečene a obličiek, k regulácii hladiny cukru a cholesterolu v krvi
- pozitívnemu ovplyvneniu organizmu pri migrénach a častých bolestiach hlavy, pri nespavosti, pri reumatických ochoreniach
- k silným antioxydačným a omladzovacím reakciám (obsahuje koenyzm Q)

Môže sa užívať samostatne, ale aj ako podporný prostriedok pri klasickej liečbe ochorení. Užívanie sa odporúča minimálne 3 mesiace. Užíva sa 3 x denne mocca lyžička asi hodinu pred jedlom, pričom sa prípravok ponechá čo najdlhšie v ústach a rozpúšťa sa na jazyku. Pri deťoch od troch rokov sa dávka znižuje na tretinu, pri deťoch nad 10 rokov sa dávka znižuje na polovicu. V jednom balení je 100 mg hmoty. Predáva sa v lekárňach.

Dovozca : Imunotop s.r.o, Žabotova 3, 811 04 Bratislava, tel. 02/52624371, fax 02/52624372 www.imunotop.sk

AUTO-ALBA
Jasovská 24, 851 07 Bratislava, tel.: 6381 2912-3, fax: 6381 2906
Vajnorská 173, 831 04 Bratislava, tel.: 4445 0880-1, fax: 4445 0882
AVION Shopping Park, Ivánska cesta 12, 821 04 Bratislava, tel./fax: 4363 3497-9
www.auto-alba.sk
PEUGEOT ASSISTANCE: 0800 12 24 24

Prvé povojnové roky neboli pre každého veselé

AD: POLSTOROČIE S...

Taktiež v roku 1945 som už vnímala svet ako pán Satinský, a preto sa pamätám, že v máji sme boli ako občania maďarskej národnosti doslova za 24 hodín vyhodení z bytu (iba pre našu národnosť) s príručným balíkom.

Pamätám sa na Dunaj, na tzv. pontónový most, cez ktorý sme spolu s niekoľkými rodinami prechádzali do Petržalky. Vidím dodnes vodu, ktorej som sa strašne bála. Celú noc sme stáli v Petržalke na ulici, nemali sme čo jesť ani piť. Na druhý deň nás mama s bratom zobrala do jedného domu a prosila o jedlo. V Petržalke sme sa museli ubytovať v domoch viac ako storočných po Nemcoch, ktorí boli tiež vyhnaní. Všade okolo prázdne, zariadené domy, niekde aj s pripraveným jedlom. Otec našiel jednoizbový byt, kde boli predtým ubytovaní ruskí vojaci. Prvé, čo otec zháňal na smetiskách boli hrnce a niečo na spanie. Nakoľko sme boli zbavení občianstva, otec nemal prácu vyše roka. Aby sme nehladovali, chodil pomáhať Rusom pri výstavbe Starého mosta a pochovávať ruských vojakov na Slavíne.

Päť rokov sme bývali v uvedenom byte dve rodiny (8 ľudí), tak si viete predstaviť, aké veselé boli naše prvé roky po skončení vojny. V zbombardovanom meste sa tesne po vojne jednoducho nesmelo rozprávať maďarsky ani nemecky. Totiž vo výmere (mám ho k dispozícii), na základe ktorého sme boli doslova vyhnaní z domova, stojí: Je nesporné, že ste národnosti maďarskej, a preto vaše zdržiavanie sa na území Bratislavy je nežiaduce.

Takže neviem, či si pán Satinský nepamätal tieto udalosti, lebo bol veľmi malý, alebo bolo „nežiaduce“ o tom napísať alebo spomenúť si na to.

Alžbeta Ploczeková, Dúbravka

~ ~ ~

Július Satinský píše o bombardovaní Bratislavy v roku 1943. V tom roku však žiadne bombardovanie nebolo, v druhej polovici roka začínali poplachy, a preto sa školské vyučovanie na bratislavských školách končilo 30. apríla 1944.

Prvé bombardovanie Bratislavy bolo začiatkom júna 1944, keď bola bombardovaná Apolka a bomby tiež padali na ministerstvo dopravy na Kempelenovej ulici (teraz Klemensovej). Inak na Dunajskej ulici sa nič zvláštneho neodohrávalo. A tiež poznamenávam, že Bratislava po vojne nebola žiadnym veselým mestom, neboli tu žiadne koláče a husacina, veď bol prídelový systém. Ľudia o štvrtej ráno v sobotu vstávali do radov pred mäsiarmi, aby si mohli vybrať svoj prídel mäsa. **Mária Smolinská, Ružinov**

V spojovacom objekte medzi Primaciálnym palácom a radnicou je výťah z roku 1911

Pamätníci histórie

V roku 1903 kúpilo mesto od ostrihomského arcibiskupa jeho tunajšiu už nepoužívanú rezidenciu - Primaciálny palác. Medzi stredovekým objektom Starej radnice a novokúpeným Primaciálnym palácom stála zasadacia sieň radnice z druhej polovice 19. storočia (1867 I. Feigler) a za ňou bol hospodársky dvor.

Už pri kúpe paláca sa uvažovalo s jeho spojením so Starou radnicou. Na nový spojovací objekt (Verbindungstrakt) bola vypísaná architektonická súťaž. Predložené súťažné projekty riešili novostavbu v celej škále stavebných slohov. Mesto sa rozhodlo pre projekt architekta J. Hűbnera z Budapešti. Realizovaná železobetónová stavba má zo strany nádvoria Starej radnice kamennú fasádu s použitím renesančných a gotických prvkov. Fasáda južnej časti tej istej budovy (na nádvorí Apponyiho paláca) je však omietková a v barokových formách. Prízemie spojovacieho traktu v nádvorí Starej radnice je ozdobené slepou arkádou, motívom prevzatým zo severnej fasády nádvoria (16. storočie). Vo vyšších poschodiach sa objavujú aj prvky starších slohov. Kuriózny je balkón na druhom poschodí s umelecky kovanými mrežami zábradlia.

Budova slúžila ako úradovne magistrátu mesta. Podlažia sú navzájom prepojené nielen dvoma schodišťami, ale aj výťahom z roku 1911 (dnes prístup len z Primaciálneho paláca). Prednášková sieň v suteréne slúžila skoro pol storočia ako depozit mestského múzea. V najbližšom čase sa uskutoční jej rekonštrukcia do pôvodného stavu.

Štefan Holčík

FOTO - Vladimír Mišauer

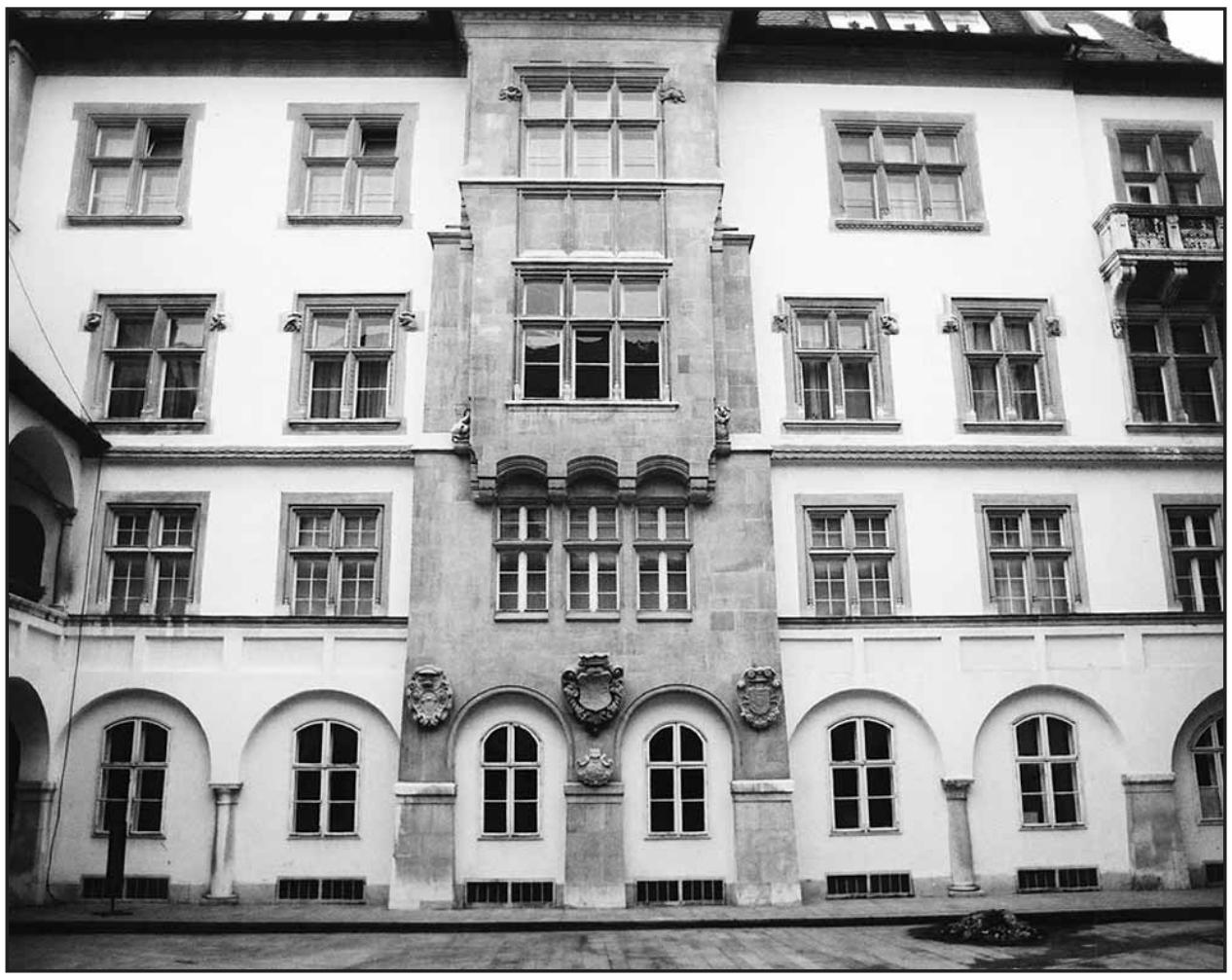

Ružová ulica, pomenovaná podľa zájazdného hostinca, bývala najlepšou adresou v meste

Spomienkový album

Dnes by sme už v Bratislave darmo hľadali Ružovú ulicu. A predsa bola skoro dvesto rokov jednou z najlepších adries v meste. Nestáli na nej ružové domy ani v jej záhradách nerástli ruže.

Ružová ulica dostala meno podľa zájazdného hostinca (neskôr hotela) U zlatej ruže (Zur goldenen Rose). V tomto hoteli pri návšteve mesta býval aj cisár Jozef II. Ružová ulica je dnes pomenovaná podľa spisovateľa Janka Jesenského.

Okrem hotela U zlatej ruže (postaveného v roku 1758) bol v roku 1799 na tejto ulici postavený aj hostinec Biely kôň. Medzi terajšou Jesenského a Medenou ulicou, pri ich vyústení na dnešnú Štúrovu ulicu, stál v roku 1820 hostinec Červený vôl. Na jeho mieste postavili v 70. rokoch 19. storočia romantickú jednoposchodovú budovu hotela rovnakého mena.

Po Prvej svetovej vojne získal hotel Červený vôl hoteliér Karel Bláha a pomenoval ho na Plzeňský dvor (na archívnej fotografii vľavo). Po Druhej svetovej vojne poškodený objekt hotela zbúrali a na jeho mieste postavili výškovú budovu, v ktorej sídlila tlačiareň a redakcia denníka Pravda. Už niekoľko rokov je objekt nevyužívaný a prázdny. Objavili sa úvahy, že by budova mohla byť prestavaná na nákupnú galériu, od tejto myšlienky však investor upustil. V najbližšom čase čaká budovu bývalej tlačiarne zásadná rekonštrukcia, po ktorej by tu malo byť nové administratívne centrum. **Štefan Holčík**

FOTO - archív a Vladimír Mišauer

1947: Bratislava bola idylickým prístavom

Polstoročie s Bratislavou

Písal sa rok 1947. Bratislava sa radostne preberala k životu. Prvého septembra som spolu s prof. MUDr. Pavlom Varsíkom, spisovateľom Paľkom Vilikovským, MUDr. Helmundom Strakalom, kanadským inžinierom Ivanom Kosibom, hercom Braňom Križanom, MUDr. Jirkom Pavláskom, Ing. Jozefom Mlynárom, Ing. Štefanon Okapcom, a mnohými inými - teraz významnými - Slovákmi začal chodiť do školy.

Školu na Nedbalovej ulici vlastnili sestry rádu sv. Uršule. Riaditeľom bol Eugen Špaček, ktorý mal trinásť detí. Volali sme ho Paccelli, pretože vtedajší pápež Pius XII. sa volal občianskym menom tiež Eugenio Paccelli. Aby pán Špaček uživil rodinu, bol aj správcom Starobinca sv. Ladislava a organistom. Aj z jeho synov sú teraz dôležití občania Bratislavy.

Pred uršulínskou školou nás pred vyučovaním kontrolovala sestrička školníčka (či máme umyté ruky) a v triede nás učila sestra Bernarda. Sestry rádu sv. Uršule boli ušľachtilé pedagogičky, ktoré vyučovali aj hru na hudobné nástroje, maľovali sväté obrázky a nacvičovali divadelné hry s náboženskou tematikou. Udržovali za múrmi kláštora krásnu záhradu. Mnohí z nás sa stali vĺčatami v bratislavskom skautingu, ktorý sídlil na Ventúrskej ulici. Nikto z nás netušil, že skauting aj sestričky sv. Uršule majú pred sebou len rok-dva existencie...

Komunisti už začali mať svoje uličné výbory, ale zatiaľ sa tvárili ako baránkovia boží. Zatiaľ neobsadili na Dunajskej ulici bábkové divadlo na poschodí firmy Julius Meinl. Zatiaľ sme sa pred začiatkom vyučovania postojačky modlili. Cez hodinu katechizmu mali luteráni voľno a hrali sa na školskom dvore. Drobní podnikatelia relaxovali v sobotu v mestských parných kúpeľoch Grössling na Dunajskom nábreží. Otec nás s mladším bratom brával do kúpeľných priestorov. Bratislavskí podnikatelia, lekári, futbalisti sedeli po masáži a po pare v bazénoch a politizovali len tak prášilo... Tam som po prvý raz v živote počul slová: čierny trh, komunisti, Beneš a iné zhluky hlások, ktorým som - chvalabohu - nerozumel.

Stará Bratislava ešte neznervóznela. V Štefánke, Schöne Lotie, v Alžbetke vyhrávali cigánski primáši, Bratislava voňala makovými a orechovými rožkami, na ktoré sem chodili turisti zo šíreho sveta. Aj vínko dozrelo, viechy vyvesili znaky hojnej úrody, zavoňala husacinka a lokše. Boli sme všetci v prvej ľudovej a v Starom Meste sme sa najradšej hrávali na RABA - SULI. Na zbojníkov a policajtov. No niektorí z nás sa stali členmi bánd, ktoré sa nehrali. Bandy šarapatili. V tom čase však len medzi sebou. Mestu a štátu šarapatu nerobili. Jedným slovom - bandy sa občas pobili. Banda z Podhradia sa pochytila - povedzme - s bandou z Petržalky. Trnávka sa volala Mexiko, my z Dunajskej sme boli Dunajoši. Boli sme štricáci, ale nekradli sme. Keď sme si niečo pichali, tak to bol len rum do melóna... aj to len v lete.

Pred päťdesiatimi rokmi nepoznala Bratislava ešte veľa vynálezov. Nebola televízia, neboli diskotéky - ale bolo Korzo. Dokonca dve Korzá - Hlavné Korzo (od Michalskej veže k Dunaju) a Anča Korzo (na terajšom Námestí SNP). Pretože Dunaj bol vtedy frekventovanou dopravnou tepnou, po Bratislave sa korzovali malebné skupinky rumunských, bulharských, juhoslovanských aj maďarských námorníkov. Aj tí robili občas medzi sebou šarapatu, ale to len kvôli dievčatám. Bratislava v roku 1947 bola ešte stále síce rozbombardovaným, ale idylickým dunajským prístavom.

Július Satinský

Staromestské noviny 13. júna 1996.

Bolesti hlavy verzus migréna

HIPPOKRATES

Každá opakovaná bolesť hlavy musí byť vyšetrená neurológom a adekvátne liečená.

Bolesť hlavy môže vzniknúť ako následok iného ochorenia a spravidla s jeho vyliečením aj vymizne. Samostatné bolesti hlavy predstavujú skupinu ochorení, ktoré treba starostlivo vyšetriť a adekvátne liečiť. Inak sa pristupuje k liečbe bolestí hlavy vzniknutých následkom poruchy krčnej chrbtice, inak pri zápale nervu. Migrény predstavujú len časť zo všetkých prípadov bolestí hlavy. Diagnostika migrény má svoje prísne kritériá a lieči sa špecificky. Hippokrates ponúka kompletnú diagnostiku a liečbu bolestí hlavy na vysokej úrovni.

HIPPOKRATES®
SÚKROMNÉ ZDRAVOTNÍCKE CENTRUM
Šulekova 20
vchod z Novosvetskej
811 03 Bratislava
Po-Pi 7 - 19, So 8 - 13
tel/fax:
02 5464 9271 - 3
59204200, 0903788670
www.hippokrates.sk
hippokrates@hippokrates.sk
Život v zdraví

Škola PC
Počítačové kurzy: denné, víkendové,večerné
Windows * Word * Excel * Internet
PowerPoint * Access * Grafika
UNIX/LINUX * Visual Basic
SQL * MS Exhange, Outlook
... pre začiatočníkov i pokročilých...
www.macrosoft.sk tel: 02/ 654 40 601
markíza text 759, STV text 756

KUKO-BEZPEČNOSTNÉ DVERE
ZMLUVNÝ PARTNER
SHERLOCK
■ Zámky, kovania, zárubne
■ Kľúčová služba
■ Otváranie zamknutých aj zabuchnutých dverí
■ Interiérové dvere a zárubne
Predajňa: Mánesovo nám. 1, Po-Pia: 10-18 h, So: 9-12 h
Tel: 02/6252 1411, 0905 275 428

DOMESTICA SR
HĽADÁ
PRE SVOJICH KLIENTOV
- gazdinky na upratovanie, vedenie domácností
- ženy na opatrovanie detí z Bratislavy a blízkeho okolia
t.č. 6241 1148
www.domestica.sk

ŠKOLA SPRIEVODCOV MISTRÁL
otvára 27. februára 2003
akreditovaný kurz MŠ SR
SPRIEVODCA CESTOVNÉHO RUCHU
Info: 02/4342 1436, 0907 751 280
www.mistralhs.sk

Potrebujete pomoc pri opatrovaní členov Vašej rodiny?
Venia n.o. ponúka
domácu opatrovateľskú službu pre deti, starších ľudí, dlhodobo chorých.
kontakt: 0908 765634, 0905 438821

Relaxačný klub "da Vinci"
Račianska 66
831 02 Bratislava
Mobil: 0903 232 999
aromaterapia, masáž, akupresúra, zábaly a cvičebné programy
Pozvánka s 20% zľavou

Slovanisti sa tešia i smútia, futbalista Vittek zostane na jar v belasom drese

BRATISLAVA

Takmer dva týždne trvala mediálna hystéria okolo prestupu slovanistického útočníka Róberta Vitteka do anglického tímu FC Birmingham. Náš reprezentant dvakrát vycestoval do Anglicka, absolvoval tam niekoľko tréningov, dokonca sa už objavili aj sumy, ktoré mal zinkasovať Slovan i samotný Vittek, no výsledok je nulový. Slovanisti sa teda tešia i smútia. Vitteka si udržali, ale žiadne peniaze (zatiaľ) neprídu...

Podľa neoficiálnych informácií mal Vittek stáť okolo dvoch miliónov libier, menili sa iba verzie vyplatenia peňazí. Všetko bolo nakoniec zbytočné, Vittek sa pred týždňom vrátil domov a birminghamská anabáza vstúpila do novodobej slovenskej futbalovej histórie, v ktorej je čoraz ťažšie predať aj hráča Vittekových kvalít.

„Róbert nás momentálne neposilní. To však neznamená, že oňho nemáme už ďalej záujem. Je to veľmi perspektívny hráč. Za krátky čas, ktorý u nás strávil však nemal dosť príležitostí predviesť svoje futbalové prednosti. Navyše, počas januára prišlo do nášho klubu šesť nových posíl a vzhľadom na finančnú situáciu si nemôžeme dovoliť vziať ďalšieho hráča na prestup. Róberta budeme naďalej pozorne sledovať a nie je vylúčené, že v lete obnovíme rokovania s hráčom a zástupcami Slovana," povedal pre agentúru SITA tlačový hovorca Birminghamu City Sean Connor.

Karol Palka, zástupca Slovana pre styk s médiami, vo svojom vyhlásení uviedol: „Napriek záujmu Steva Brucea vedenie Birmingham City nepristúpilo na finančné požiadavky ŠK Slovan. Ponuku na polročné hosťovanie hráča ŠK Slovan neakceptoval. Róbert Vittek zostáva do konca sezóny hráčom Slovana Bratislava." SITA citovala aj šéfa správnej rady mužstva z Tehelného poľa Viliama Fischera. „Netreba si zúfať. Zachovajme si vlastnú tvár a hrdosť. Vážme si seba samého. Robo sa v Anglicku zviditeľnil napriek tomu, že na Ostrovy zatiaľ neodchádza. Pod cenu sme rozhodne nechceli a neboli ochotní ísť. Po našom osembodovom náskoku po jesennej časti najvyššej súťaže sme si trúfali na zisk titulu aj bez Vitteka, s ním by to malo byť ešte veselšie a ľahšie. Keby hral Robo v Portugalsku či Turecku, odstupné za neho by bolo v Anglicku aspoň trojnásobné od toho, aké sme žiadali my. Slovensko ešte európska futbalová scéna neberie z finančného hľadiska až tak vážne. Opakujem, pod cenu, akú Vittek rozhodne má - ja ju však nechcem zverejniť - Slovan určite nechcel ísť," skonštatoval prvý muž z Tehelného poľa V. Fischer.

Bublina teda spľasla, život ide ďalej. A na Slovensku si musíme zvykať na to, že ani naši najlepší hráči nebudú odchádzať hneď na prestup, ale že si ich zaujímavejšie kluby budú najskôr testovať. Žiaľ, tam sa ocitlo Slovensko a jeho futbal. **(mm)**

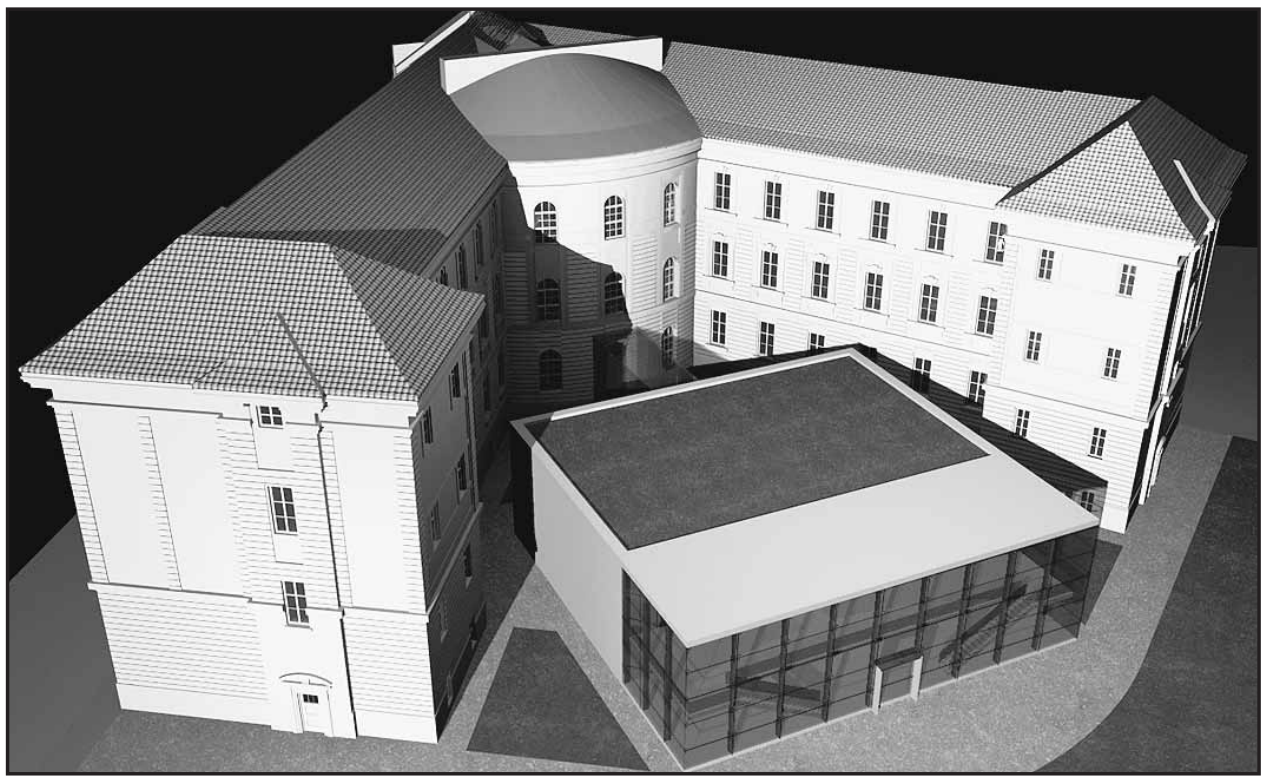

Do budovy bývalej „šupky" by sa po rekonštrukcii malo opäť vrátiť gymnázium. Vizualizácia - KLM studio

Budova bývalej „šupky" čaká na obnovu

STARÉ MESTO

Objekt bývalého Evanjelického lýcea na Palisádoch, ktorý je v povedomí väčšiny súčasných Bratislavčanov známy ako „šupka" (podľa skratky Škola umeleckého priemyslu), sa možno dočká obnovy a opravy.

Vlastníkom budovy, vybudovanej ešte v roku 1896, je Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania, ktorý ju dostal späť v rámci reštitúcií. Bývalá Škola umeleckého priemyslu sa presťahovala. Zámerom terajšieho vlastníka je prinavrátiť objektu pôvodnú funkciu - malo by tu teda byť gymnázium so zameraním na informatiku a cudzie jazyky. Keďže istý čas to vyzeralo tak, že táto myšlienka je reálna a objavil sa aj nádejný zahraničný investor, bola vypracovaná aj projektová dokumentácia. Základom pamiatkovej obnovy je odstránenie negatívnych zásahov do architektúry z minulosti, teda obnova existujúcich objektov, ako aj dostavba časti telocvične a revitalizácia školského areálu. Obnova sa musí vyrovnať aj s nevhodnými zásahmi do objektu, napríklad so skutočnosťou, že telocvičňa, prepojená so školou krytou chodbou, bola v sedemdesiatych rokoch znehodnotená nadstavbou, nerešpektujúcou výrazové prostriedky stavby.

„V podstate ide o odstránenie sekundárnej nadstavby nad telocvičňou a vytvorenie architektonického novotvaru," uviedla Andrea Klimková, ktorá je jedným z trojice autorov projektu. „To znamená, že zo vzhľadu novej prístavby bude zrejmé, že ide o súčasnú, modernú architektúru. Novým spôsobom budú využité podkrovné a suterénne priestory vrátane bývalého krytu civilnej ochrany. Pôvodná budova bude rekonštruovaná podľa pamiatkarských kritérií a nebudú sa vykonávať zásahy, ktoré by viedli k zmene jej charakteru."

Kedy sa reálne začne s opravou a obnovou bývalého evanjelického lýcea, však v tejto chvíli nevedno. Podľa našich informácií totiž v súčasnosti finančná situácia neumožňuje začatie rekonštrukčných a stavebných prác a evanjelická cirkev stále hľadá zdroje, prípadne spoluinvestorov, ktorí by jej pomohli naplniť tento zámer. **(lau)**

Olympionici Rogge a Bubka v Bratislave

BRATISLAVA

Pred dvomi desiatkami rokov mu aplaudovali diváci na Pasienkoch, pred týždňom prišiel do Bratislavy ako vážený funkcionár.

Ukrajinský atlét Sergej Bubka vošiel do histórie svetového športu ako geniálny skokan o žrdi. Dnes sa venuje inej činnosti, ale Bratislava má v jeho živote významné miesto: „Nedá sa na ňu zabudnúť. Boli to fantastické mítingy, areál na Pasienkoch je jedným z tých, na ktoré do smrti nezabudnem," prezradil počas návštevy Bratislavy. Spoločnosť mu robila ďalšia významná celebrita - prezident Medzinárodného olympijského výboru Jacques Rogge. Obom sa v našom meste páčilo, škoda len, že najmä v Roggeho prípade si najvyšší slovenskí politici nenašli čas na jeho prijatie... **(mm)**

Czinege odišiel do Turecka

BRATISLAVA

Počas zimy hrozilo, že futbalové Pasienky opustí hneď trojica hráčov zo základnej peczeho jedenástky.

Ako prvý sa vybral do Turecka stredopoliar Juraj Czinege, no, našťastie, odchody zostávajúcej dvojice zrejme nie sú až natoľko aktuálne. Obranca Marián Čišovský sa dokonca dohodol s interistami na predĺžení zmluvy a z pytačiek Drobňáka v Rostove na Done tiež zostal len pokus. Pravda, v prípade Exprešovčana sú v hre aj iné kluby, takže pri jeho mene treba ešte pre istotu dať otáznik.

Najlepší je denník Šport

BRATISLAVA

Pravda, nie podľa nákladu, ale podľa futbalového umenia svojich redaktoriek a redaktorov.

V 11. ročníku mediálneho turnaja o Pohár Terna a Klubu športových redaktorov sa predstavilo osem mužských tímov, štyri ženské družstvá a z oboch víťazstiev sa radovali zástupcovia Športu. V kategórii mužov skončila druhá stávková kancelária Terno, tretie agentúra SITA, medzi ženami bolo druhé Terno a tretí výber ROCK FM Rádia. **(mm)**

1. NÁRODNÁ AUKČNÁ SPOLOČNOSŤ, s.r.o.
realitná a aukčná agentúra

Predaj:

1-izb., OV, Heydukova, 1/4p., pôv., 40m², tehla, výťah	1,6 mil. Sk
2gars., OV, Robotnícka, 3/5p., 40m²., upr., tehla	1,4 mil. Sk
3-izb., OV, Palisády, 75 m², pôv.	2,9 mil. Sk
3,5-izb., OV, 29. augusta, 4/5p., pôv. stav	2,73 mil. Sk
4-izb., DB, Beniakova, 85m², 1/8p., upr., balkón	2,1 mil. Sk
RD - Prievoz, 5 izb., 5á, 2 x garáž, nový	6,99 mil. Sk
RD - B. Štiavnica, 10 izb., 1400m², záhr., vhod. na podnik.	2,5 mil. Sk
SP - Vajnory, 5,8á pozemok, š. 23 m	3 200,- Sk/m²
SP - Koliba, 487 m², VIS, takmer štvorec	3,8 mil. Sk
SP - Prvosienkova, IS pri pozemku, 4300 m²	4 500,- Sk/m²
7x SP Mariánka, VIS okr. kanaliz., od 629 m²	od 1, 522 mil. Sk

Prenájom:

2-gar., Mozartova, zar.	15 000,- Sk/m. + E
2-izb., Obchodná, lux. zar., terasa	1 000,- EUR/m.
2-izb., Obchodná, nové podkr., 65 m², nez.	600,- EUR/m.
2-izb., Riznerova, zar., 78m², terasa	600,- EUR/m.
2-izb., Sládkovičova, zar., 80m²	550,- EUR/m.
2-izb., Suché mýto, zar., zrek.	700,- EUR/m.
2,5-izb., Gorkého, nez., 80m²	750,- EUR/m.
2,5-izb., Priemyselná, zar., 65 m²	17 000,- Sk/m.
2,5-izb., Škovránčia, č.zar., 86 m²	500,- EUR/m.
3-izb., Budyšínska, zar., 70 m², klimat.	15 000,- Sk/m.
3-izb., Tomášikova, 115m², lux., novost., 2 log., garáž	25 000,-Sk/m.
4-izb., Tbiliská, nez., lux., elektrospotr., 4.p.	dohodou

Panská 27, 811 01 Bratislava
tel.: 54 43 58 31, 54 43 58 45-6, fax: 54 43 58 52
e-mail: tandc@1nas.sk internet: www.1nas.sk

Slovinský filmový Voľnobeh

FILM

Celovečerný nízkorozpočtový projekt s názvom Voľnobeh Janeza Burgera zo Slovinska môžu priaznivci klubového filmu vidieť v našej distribúcii. Aj ďalšie snímky ovenčené cenami z festivalov, okrem iného z predminuloročného MFF Bratislava, sú dôkazom toho, že mladým režisérom v bývalej Juhoslovanskej republike sa v poslednom čase darí.

Hrdinom komorného príbehu, ktorý by sa mohol odohrávať trebárs aj na internátoch v Mlynskej doline, je mladík Dizzy. Už mu tiahne na tridsiatku, no stále nepociťuje potrebu vymaniť sa zo stereotypu bezstarostného študentského života. Kolobeh polihovania v internátnej izbe, hrania kariet či pitiek a prázdnych diskusií s podobne založenými rovesníkmi naruší príchod nového spolubývajúceho Marka. Dizzy k nemu prechováva spočiatku pohŕdavý postoj, no postupne sa mu začne otvárať znepokojivý horizont nových životných hodnôt. Janez Burger, podobne ako napríklad starší Emir Kusturica, vycibril svoj talent na pražskej FAMU, čo sa odrazilo aj na skromnom no prenikavom „formanovskom" realizme Voľnobehu. Rolu Dizzyho zase presvedčivo stvárnil J. Cvitkovič, ktorý je zároveň autorom scenára a režisérom iných úspešných slovinských filmov. **(bd)**

Nový priestor pre DJ-ov

HUDBA

Nedávno otvorená reštaurácia a bar Spojka na Prešernovej 4 je zároveň aj hudobným klubom, ktorý poskytuje priestor na prezentovanie súčasných hudobných tendencií na domácej scéne. Akcie zamerané na elektronickú hudbu sa tu konajú trikrát týždenne. Štvrtkové večery s názvom Kontakt patria väčšinou známym slovenským DJ-om hrajúcim sety, približujúce sa hudobnému minimalizmu (DJ Milosh, Tibor, Skunk). Piatky a soboty sa nevyhýbajú štýlovej pestrosti elektronickej scény od trip hopu cez drum&bass až po rap. **(bd)**

Bratislavské Noviny
najbližšie vyjdú 13. 2.

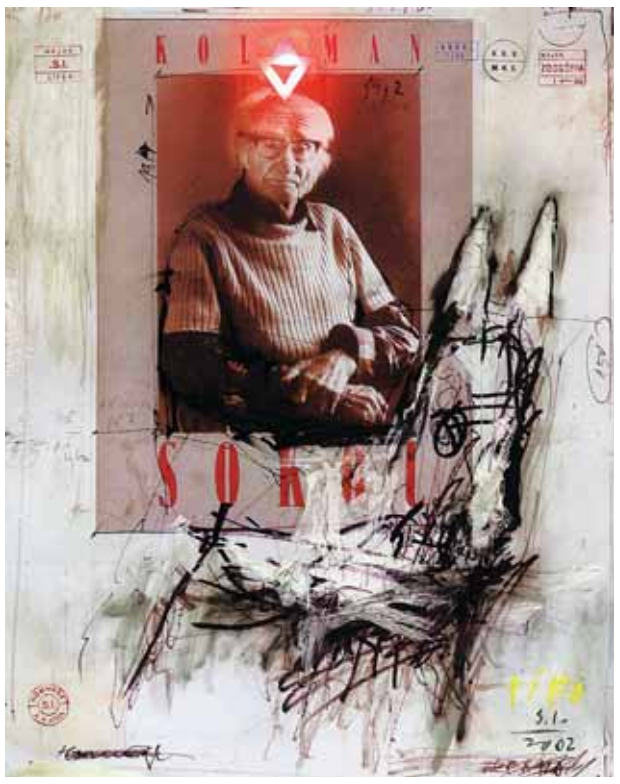

Voľnú asociačnú hru výtvarníka Svetozára Ilavského inšpirovanú umeleckým odkazom Kolomana Sokola môžete vidieť v Pállfyho paláci na Panskej ulici. Vľavo **Jazdec s Kaburaby (2002)** a vpravo **Dobrý deň, pán K. Sokol II. (2002).**

Umelecká pocta Kolomanovi Sokolovi

VÝSTAVA

Keď sa 12. decembra 2002 pri príležitosti stých narodenín Kolomana Sokola otvárala v Pállfyho paláci GMB výstava Svetozár Ilavský: Asociačný experiment Sokol, nikto netušil, že svetoznámy dlhoveký rodák z Liptovského Mikuláša, sa ukončenia tejto expozície nedočká.

Tvorbu Kolomana Sokola, ktorý 12. januára zomrel v arizonskom meste Tucson, môžeme právom považovať za jeden z pilierov svetového expresionizmu. Hoci po roku 1948 sa táto legenda slovenského umenia už do krajiny pôvodu nevrátila a pôsobila najprv v Paríži a potom v USA, vplyv jej tvorivého odkazu bol u nás vždy citeľný. Napríklad Svetozárovi Ilavskému, jednej z profilujúcich osobností strednej slovenskej výtvarníckej generácie, učarovali Sokolove maľby a grafiky natoľko, že z nich urobil objekt asociačného experimentu, humornej aj vážnej, no v každom prípade svojráznej hry.

Ako tvrdí v katalógu výstavy psychiater Peter Breier: „asociačný experiment je projektívna metóda, pri ktorej má testovaná osoba čo najrýchlejšie reagovať... na súbor slov alebo podnetov iných zmyslových modalít. Test odhaľuje skryté a potlačované emócie, odchýlky myslenia a štruktúry osobnosti". Ilavský sa s úctou približuje nespútanému Sokolovmu rukopisu, komentuje ho záhadnými poznámkami či pečiatkami, konfrontuje ho s vlastným videním, mieša so sebairóniou a posúva ho do nových významových rovín. Hoci v domaľovaných a plasticky či konceptuálne dopĺňaných reprodukciách je Sokolova prítomnosť najočividnejšia, neprvoplánové vplyvy v ostatných dielach s použitými rôznymi technikami a materiálmi, sú pre diváka často vzrušujúcou hádankou. Aj keď obaja umelci sa osobne nepoznali, umenie prekročilo akékoľvek bariéry a my tak môžeme nahliadnuť do zákulisia inšpiratívnej hry o tom, ako Svetozár Ilavský chápe Kolomana Sokola. Výstava je sprístupnená do 16. 2. v Pállfyho paláci Galérie mesta Bratislavy. **Bohuš Dúbrava**

Žltá ľalia: novodobé pohľady v Astorke

DIVADLO

Inscenáciu, ktorej nedávna premiéra v divadle Astorka sa tešila veľkému záujmu verejnosti, môžeme prirátať k predchádzajúcim kvalitným umeleckým počinom Silvestra Lavríka. Režisérovi a dramatikovi tentoraz ako inšpiračný zdroj poslúžilo klasické dielo zo zlatého fondu slovenskej literatúry Žltá ľalia z pera Jána Bottu.

Slávna romantická balada rozpráva silný príbeh o vernosti, láske a smrti, teda o momentoch nadčasových. Ako však vystavať dialógy hercov a osloviť súčasné publikum moderným jazykom aby sa nevytratila myšlienka predlohy? Ak sa divadelníci pokúšajú voľne rozpracovať tematické odtiene všeobecne známeho literárneho diela z predminulého storočia, významové posuny v texte a scénickom stvárnení vždy dokumentujú mieru tvorivého gesta režiséra. Lavríkova Žltá ľalia v divadle Astorka napríklad divákovi ponúka rovnaké prostredie a postavy ako pôvodná balada, no nie je veršovaná. Aj dej sa prekvapujúco odvíja odzadu - príbeh sa začína tam, kde sa osudy Bottových hrdinovia končia a prepracúva sa k počiatočným príčinám konania postáv.

Pri javiskovej realizácii hry sa Silvester Lavrík stal načas aj scénografom. Kulisy a rekvizity sú však striedme a zdúrazňujú fakt, že v novom dramatickom tvare nejde o oživovanie atmosféry minulosti, ale o odpovede na otázky, ktoré kladie súčasná doba. K tvorbe scénickej hudby predstavenia Lavrík prizval Mariána Vargu, ktorého romanticky ladené skladby priliehavo podfarbujú sled jednotlivých obrazov. Manželskú dvojicu milostného príbehu, ktorý môžete v Astorke vidieť najbližšie 11. 2., stvárnili Boris Farkaš a Soňa Norisová v alternácii s Monikou Hilmerovou. Ich hereckými partnermi sú Anna Šisková, Lukáš Latinák a študenti VŠMU Nelly Nagyová a Peter Kadlečík. **Bohuš Dúbrava**

Kam za kultúrou?

■ 30. 1. o 19.00 uvedie Štúdio Kaplnka - VŠMU na Ventúrskej 3 hru T. Williamsa Nedeľa pre bolesť ako stvorená.

■ 31. 1. o 19.00 bude v Štúdiu 12 na Jakubovom námestí predstavenie drámy Rodinné príbehy, ktorej autorom je B. Srbljanović.

■ 1. 2. v DK Lúky od 19.00 do 24.00 potrvá disco večer s DJs Paolo a Stanley.

■ Na 2. 2. a 3. 2. o 19.00 bola v Mestskom divadle Bratislava preložená premiéra drámy Milana Uhdeho a Miloša Štedroňa Balada pre banditu.

■ SNG pozýva na nasledujúce dočasné výstavy: Slovenské vizuálne umenie 1970-85 (Esterházyho palác), Skice a návrhy 18.-20. storočia (Vodné kasárne), Neznámy stredoeurópsky rezbár: Madona (Vodné kasárne).

■ 5. 2. o 19.00 sa v klube Labyrint na Saratovskej ulici predstaví rocková skupina Atellier 11.

■ V CC centre na Jiráskovej 3 je inštalovaná expozícia Viktora Hulíka.

■ 6. 2. o 20.00 bude v klube Za zrkadlom koncert Jiřího Stivína a Jula Šuka Bartoša - Baločkári.

■ 7. 2. vystúpia v DK Lúky bluesové formácie Ján Litecký Šveda a Víťazný traktor a Boboš & The Frozen Dozen.

■ GMB ponúka dočasné expozície: Stará Bratislava očami Milana Dobeša, Umenie socialistického realizmu na Slovensku (obidve Mirbachov palác), S. Ilavský: Asociačný experiment Sokol, Blanka Votavová (od 7.2.), Christmas (všetky Pálffyho palác).

■ 7. 2. o 19.00 uvedie Radošinské naivné diavdlo na Škultétyho 5 hru J. Nvotu s názvom Ako sme sa hľadali.

■ Galéria Profil na Prepoštskej 4 ponúka profil fotografky Márie Kudasov.

■ 8. 2. a 9. 2. bude v Divadle P. O. Hviezdoslava premiéra drámy Q. Wilda Ideálny manžel.

■ V K.F.A. Gallery na Karpatskej 11 môžete od pondelka do piatka v čase 8.00-16.30 navštíviť prehliadku architektonických diel nominovaných na cenu časopisu ARCH.

■ 8. 2. o 19.30 sa v Divadle F7 na Františkánskom námestí predstaví metapopová skupina Big Bastard Beat band.

■ 9. 2. o 10.30 v Mirbachovom paláci GMB organizuje Hudobné centrum koncert Klavírneho dua Dezidera Kordoša.

■ V Galérii Nova na Baštovej 2 môžete vidieť od 3. 2. vidieť výstavu Paža Macha.

■ V Starej radnici na Primaciálnom námestí je denne okrem pondelka v čase a 10.00-17.00 a cez víkend 11.00-18.00 sprístupnená expozícia Dizajn a remeslo: prierez tvorbou Jany Menkynovej.